

JAV DRAUGAI PREKIAUS SU KUBA IR KINIJA

KENNEDY TIKRAI ŽADĖJES TARTIS SU PANAMA DĖL NAUJOS KANALO TVARKOS

Senatorius Morse reikalauja tuoj pradėti derybas; Senat. Todd kritikuoja aiškinimus apie Zanzibarą

WASHINGTONAS, D. C. — Senatorius Wayne Morse (dem., Ore.) Lotynų Amerikos pakomitečio pirmininkas, reikalavo senatė nedelsiant pradėti derybas su Panama dėl naujos kanalo sutarties, laikantis prezidentų J. F. Kennedžio ir Roberto Chiari susitarimo, pasirašyto 1962 metais birželio 13 dieną.

Valstybės departamentas paneigė, kad susitarime būtų buvę šitaip pasisakyta. Senatorius Morse j tai atsakė: "Pareiškima reikia taip suprasti, kaip jame yra parašyta. Ši šalis (Amerika) privalo nesityti iš aiškios ir atviros kalbos".

Morse patvirtino, kas buvo patirta iš Panamos delegato Amerikos Valstybių Organizacijos taikinimo komisijoje ir paneigta valstybės departamento, būtent: JAV ir Panamos prezidentai sutarė sudaryti bendrą komisiją diskusijoms ir pradėti darbą nedelsiant.

Senatorius Morse priminė, kad argumentuoti ginče su Panama, jog Amerika turi sudaryti nesibaigiamą, nuolat atnaujinamą sutartį apie kanalą ir jo zoną, šiandien nebesudaro pateisinančio pagrindo. Jam pritarė demokratų vadas senate Mike Mansfield (Mont.).

Sen. Todd: JV mėgėjai pralaimi

Senatorius Todd (dem., Conn.) tame pačiame senato posėdy kalbėjo: "Mes pralaimime šaltąjį karą, nes mes pasirodėme esą mėgėjai kovoj prieš profesionalus revoliucininkus. Mums iš tikrųjų būtina reikia institucijos, kuri padėtų mums apsisaugoti ateity nuo panamiškų kriūčių ir zanzibariskų perversmų".

Jo konkretus pasiūlymas buvo įsteigti taikos akademiją, kuri paruoštų politinių, diplomatišnių kovotojų prieš komunistus.

Senatorius pareiškė nepasitenkinimą dėl valstybės departamento aiškinimų apie perversmą Zanzibare, kad perversmas buvęs nacionalistinio pobūdžio ("negrai nuvertė arabus"). Senatorius laiko perversmą visiškai aiškiu komunistų perversmu.

Senatorė Chase Smith įsitraukia į kovą

Galėtų padėti Rockefelleriui kovoj prieš moterų opoziciją

NEW YORKAS. — Respublikonų senatorė Margaret Chase Smith iš Maine valstybės nepasitenkino vien tik pasisakymu į prezidentinius kandidatus. Nežiūrint didelio šalčio (28° žemiau nulio), ji važinėja po New Hampshire, sakydama pagyrų kalbas apie save, kaip kad sako ir kiti pretendentai į prezidentus.

Senutė senatorė (ji yra 66 metų) nelaiko nė savo lyties, nei amžiaus kliūtim į prezidentus. Pasauly esą senesnių vadų, neišskiriant ir Chruščevą.

Laimėti nominaciją respublikonų konvencijoj jai vilčių mažai. New Yorke "prezidentų darymo" specialistai vis dažniau prasitaria apie senatorę Smith, kaip tinkamiausią Rockefellerio pagalbininkę, kandidatę į viceprezidentus, jei jis būtų nominuotas.

Didžiausia kliūtis Rockefelleriui

IŠ VISO PASAULIO

Etiopai nudėjo 307 somaličius

ADDIS ABEBA, Etiopija. — 307 Somalijos kareiviai žuvo, 492 buvo sužeisti pasienio mūšy praeitos savaitės pabaigoj, skelbia Etiopijos valdžia. Kiek anksčiau Somalija paskelbė, kad jos kareiviai nukovė 350 etiopu. Skaičius sudėjus, galima įsitikinti, kad Etiopijos-Somalijos pasienio konfliktas iš tikrųjų yra rimtas. Etiopija kreipėsi tuo reikalu į Afrikos Unijos Organizaciją, Somalija — į JT Saugumo Tarybą.

"JAV vagia britų smegenis"

LONDONAS. — Opozicinė darbo partija pareikalavo vyriausybę ieškoti būdų, kaip laikyti britų mokslininkų emigravimą į Jungtines Valstybes. Britai tai vadina jų smegenų eksportavimą į Ameriką. Dr. Ian Busch, 35 metų psichologijos studijų direktorius Birminghamo universitete, persikelia į Ameriką, į Worcester eksperimentinę biologijos fondaciją Shrewsbury, Mass., su visa savo moksline grupe iš 9 žmonių, iš kurių 5 yra filosofijos daktarai.

Britų mokslininkai aiškinasi, kad namie nėra jų darbu išlėš nei įvertinimo. Buvęs mokslo ministeris lordas Hailsham pernai išvadino Ameriką parazitais, kuris negalėdamas paruošti savo mokyklose mokslinio prieauglio, naudojasi britų smegenimis.

Irako sutartis su kurdais

BEIRUTAS, Libanas. — Irako prezidentas Abdel Arif ir kurdų sukilėlių vadas generolas Mustafa al-Barzani pranešė, kad jie jiedu susitarė atnaujinti taikos derybas. Prez. Arif pažadėjo paleisti kurdų belaisvius ir atšaukti ekonominę blokadą. Gen. Barzani įsakė nutraukti kautynių veiksmus. Jis esąs įsitikinęs Irako vyriausybės gera valia ir noru pripažinti kurdams tautinę autonomiją respublikos ribose.

Nuskendo 85 australų jūrininkai

SYDNEJUS, Australija. — Karo ir prekybiniai laivai, pasiūsti nelaimės vieton ieškoti jūreivių, atrodo neberas nė vieno gyvo iš jų 85 vyrų, kurių pasigendama. Jie priklausė karo laivui — naikintuvui Voyager. Jį perpiovė naktį perpus manevrų metu lėktuvnešis Melbourne. Jame buvo 324 jūrininkai.

riui laimėti yra jo vėlyvos skyrybos, pragyvenus trisdešimt metų ir susilaukus krūvą anūkių, ir ankstyvos vedybos su keturių vaikų motina, kuri buvo tik išskirta su savo vyru. Senatorė Smith galėtų paveikti, apaminti puritaniškas amerikietes, kurios dar negali įsivaizduoti, kad Baltuosiuose Rūmuose ponautų išsiskyrėlė.

Paveiksle matome du pažįžininkus, laimėjusius medalius olimpinuose žaidimuose. Kairėje matome vokiečių Manfred Schneidererį, laimėjusį aukso medalį, ir amerikietį Scott Allen, laimėjusį bronzos medalį. Allen laimėjo trečiuoju.

MALAZIJOS DERYBŲ VAISIAI — MAŽI

Indonezija neatitraukia partizanų iš Šiaurės Borneo

BANGKOKAS, Tailandas. — Roberto Kennedžio, kaip prezidento Johnsono diplomatinio emisaro, pastangomis susaukta Indonezijos, Filipinų ir Malazijos užsienio reikalų ministrų konferencija Tailando sostinėj Bangkoke pasibaigė be ypatingų vaisių, jei nenorima kalbėti apie visišką nepasisekimą.

Nematant tuo tarpu jokių kitų laimėjimų, pasisekimo tenka laikyti nors šių trijų vyriausybių susitarimą laikytis ir toliau ginklo pailauj Indonezijos-Malazijos pasieny (Šiaurės Borneo saloj). Pailauj priežiūra yra pavesta, visų trijų šalių pritarimu, Tailandui.

Roberto Kennedžio uždavinys buvo suvesti prie derybų stalo šių trijų šalių vyriausybių vadus po įžanginės užsienio reikalų ministrų konferencijos. Užsienio reikalų ministrai tokio nutarimo nepriėmė. Vyriausybių vadai negalėjo jokio rimtesnio susitarimo deklaruoti. Tad geriau iš viso viršūnių konferencijos tuo tarpu nesaukti.

Indonėzų partizanai anapus sienos

Indonezija nebeslepia, kad ji organizacija, apmoko ir apginkluoja partizanus kovai su Malazijos valstybių federacija, kurią prezidentas Sukarno negali pakęsti, "kaip britų neokolonialimo šašo". Ji neslepia nė to fakto, kad nemaža partizanų yra permetusi anapus sienos, į Sarawaką, Sabahą, tas dvi iš keturių valstybių, kurios sudaro Malazijos federaciją (kitos dvi federacijos valstybės yra Malaja ir Singapūras).

Malazijos užsienio reikalų ministeriui nepasisekė prikabinti Indonezijos, kad ji atsiimtų savo partizanus iš anapus sienos. Šis klausimas temdo aplamai viltys susitarti. Konferencija baigėsi susitarimu — susaukti šio mėnesio pabaigoj ar kito mėnesio pradžioj antrą užsienio reikalų ministrų susitikimą. Taikos reikalui yra svarbu išlaikyti per tą laiką ginklų pailaubas. Anglai yra pasiuntę Malazijai nuo Indonezijos saugoti 5.000 kareivių.

Nixonas reikalauja faktų apie Kubą

Ieško priekabių Johnsono užsienio politikoje

PHILADELFIJA. — Buvęs viceprezidentas Richard Nixon, vis dar svajojaps apie nominimą antrą kartą į prezidentus, pasakojo korespondentams, kad prezidentas Johnsonas turėtų kuogreičiausiai išdėstyti visuomenei "visus faktus" apie Kubą.

Jis pripažino Johnsonui gabumų vidaus politikoj, kongreso narių prikalbinime, bet užsienio politikoj jis neparodęs idealizmo, aukštųjų siekių, ir tuo jis skiriasi nuo pastarųjų dviejų prezidentų, Eisenhowerio ir Kennedžio.

Vadinama komunistų "prilaukymo" politika parodžiusi, kad mes nebegalime komunistų prilaukti; komunistai dabar prilaukia Ameriką. Pasaulio žemėlapy esą sunku rasti vietas, kur Amerika nebūtų stumdoma, užgauliojama, šantažuojama ar grasoma.

Nixonas reikalavo tučiuojau suaukti Vakarų didžiųjų šalių viršūnių konferencija iš Johnsono, de Gaulle, Douglas-Home ir Erhardo. Šios šalys privalo išsiaiškinti, ko jos siekia ir pasiroditi prieš pasaulį, kad jos yra vieningos.

Sutrukde kviečių krovimą Sovietam

Piketavo prekyinį laivą

HOUSTON, Tex. — Uosto krovikai nutraukė kviečių krovimą į britų laivą "Invernewe", 17.000 tonų. Jį nusamė Amerikos kompanija Continental Grain Co. gabenti kviečius į Sovietų Sąjungą. Laivas turi pasikrauti 60.000 bušelių kviečių.

Šeštadienį prie laivo susirinko 40 piketuotojų. Jų vadas pasisakė esąs Robert Kennedy, 45 metų dailidė iš Houstono. Jo žmonės nešė plakatus su tokiais parašais: "Kam mainyti kviečius į lavonus?" "Nehaitinkit žmogžudžių" ir pan.

Britų ministris pirmininkas Sir Alec Douglas-Home ir Lady Douglas-Home įsiregistruoja į Ottawos aerodromo svečių knyga.

PREMJERAS HOME IŠDĖSTYS, KODĖL JO ŠALIS NEREMIA CASTRO BOIKOTAVIMO

Prancūzija aprūpins Pekingą sprausminiais lėktuvais

WASHINGTONAS, D. C. — Du svarbieji Nato sąjungininkai, Anglija ir Prancūzija, yra nusistatę plėsti prekybą su Amerikos priešais, kurie Amerikos akimis žiūrint, yra viso laisvojo pasaulio priešai — Kuba ir Kinija.

Sovietai neišbrenda iš ūkinių sunkumų

Vėjas išnešioja derlingąją žemę, o patręšti neturi kuo

MASKVA. — Komunistų partijos centro komiteto sesijoje, kuri prasidėjo pirmadienį, daugiausia kalbama apie žemės ūkio sunkumus. Žemės ūkio ministeris Ivan Volovčenko netiesioginiai sukritikavo Chruščevą dėl jo trumparegiškumo prieš pradėdam planuoti naujų žemės plotų Kazachstane, Sibire pavertimą į arimus, dirbamą žemę.

Nepramatyta, kad nepatręšus greit žemės ūkio derlius užtruks. Atrodo, kad Nikitai neatėjo į galvą nė tokie dalykai, kaip vėjo pragaistingumas, derlingo žemės paviršiaus išnešiojimas ir užpūstymas žemėmis, dulķėmis apsetų plotų.

Praeitų metų rugsėjo mėnesį buvo pranešta, kad 10 mil. akrų naujųjų arimų Kazachstane laukia šitokio likimo. Sibire kai kuriose stepingose srityse "nuėjo vėjais" 70% apdirbtos žemės.

Dėl tos priežasties kasmet 3 mil. akrų dirbamos žemės užleidžiama, pasakė žemės ūkio ministeris Volovčenko.

Jis reikalavo išleisti įstatymų, kurie priverstų kolchozus, sovchozus rūpintis tolesne ateitimi, ne vien bėgamųjų metų derlium.

Gana išvadino JAV diplomata "Judu"

Kongrese jį laiko didvyriu, vertu laisvės medalio

AKRA, Gana. — JAV vyriausybė pasiuntė Ganai naują pranešimą šį kartą, dėl ambasados atdaches JAV negrų diplomato Emerson Player užgauliojimo valdžios partijos laikrašty Chanaian Times.

Player kai kurių Amerikos kongreso narių nuomone pasirodė dideliu didvyriu. Jis iškėlė JAV vėliavą, kai ją nuleido demonstruoją ganiečiai. Kai kas Washingtono siūlo apdovanoti jį didžiausiu ordinu, kokį gali gauti civilis taikos metu — Laisvės medalium. Prezidentas Johnsonas atsiuntė Playeriui pagyrimo ir pasveikinimo laišką, už jo drąsumą.

Padaręs gėdą negrams

Ganiečių akyse — sprendžiant iš valdžios organo žodžių, Emerson Player pasirodęs "Judu", savo rasės išdaviku. "Player niekad neturėjo to daryti, nes niekas nėra tiek kentėjęs nuo yankių arogantiškumo ir rasizmo kaip Afro-amerikiečiai", rašo Ghanaian Times.

Amerikos negras diplomatas pasirodęs asilu, pataikiniu be stuburkaulio, kurio veiksmas užtraukė gėdą milijonams Afro-amerikiečiams, kovojantiems už laisvę savo krašte, rašo Ganos valdžios laikraštis.

Britų ministris pirmininkas Sir Alec Douglas-Home, po pasitarimų su Kanados ministru pirmininku, pasakojo korespondentams Ottawoj, kad jis, atvykęs trečiadienį į Washingtoną, išdėstys prezidentui Johnsonui, kodėl jo šalis neprisidės prie Amerikos plano boikotuoti ekonomiskai Kubą.

"Prekybinio boikoto, embargo, kokį Amerika paskelbė Kubai, angai negali suderinti su savo tradicine politika prekiauti taikos metu su visomis šalimis, nežiūrint, kad jų valdžios, santvarkos būtų nesimpatiškos.

Autobusai — tik pradžia

Londonė prekybos pasekretorius ryšiams su parlamentu palaikyti Robert Mathew trumpai ir aiškiai nusakė, kad autobusų pardavimas yra tik pradžia platesnės prekybos su Kuba. Amerika protesto neteikusi, bet pareiškusi apgailestavimą.

Britų kompanija Leyland Motors pardavė Kubai 400 autobusų ir pasiūlė pirkti dar 1.000. Kad Amerika neįtrauktų britų laivų į juodąjį sąrašą už autobusų gabenimą, važma buvo pavesta Rytų Vokietijos laivams. Britai neparduos Kubai tik strateginių prekių ar žaliavų.

Prancūzų lėktuvai Kinijai?

Prancūzijos valdžia nepatvirtino, bet ir nepaneigė spaudos pranešimo, kad Sud Aviation kompanija susitarė su komunistine Kinija dėl sprausminių keleivinių lėktuvų Caravelle pristatymo.

Prancūzų lėktuvai kai kuriais atžvilgiais yra geresni už Amerikos kompanijų Boeing ir Douglas, ir sugeba su jomis konkuruoti pasaulinėj rinkoj.

Keleivinių sprausminių lėktuvų pardavimas komunistinei Kinijai kelia klausimą, ar po to prancūzai, užmezgę diplomatinis santykius, neaprupins Pekingo kariniais sprausminiais lėktuvais, Mirage-IV?

Kinų komunistų lėktuvai, gauti prieš keletą metų iš Sovietų Sąjungos, yra pasenę, palyginus su pastaraisiais JAV, prancūzų ar anglų modeliais.

Ganos valdinė spauda išvadino JAV ambasados attache Emerson Player "Judu". Mat, jis būdamas negru, iškėlė prieš ambasados JAV vėliavą, kai Ganos demonstrantai ją nuplėšė.

Pažemintų Laisvės medalį

"Aš nesuprantu viso to triukšmo", pareiškė Player, išgirdęs, kad kongreso narys Bolton (r., Ohio) pasiūlė jam suteikti Laisvės medalį. Taip pasitaikę, kad jis per demonstracijas buvęs arčiausia vėliavos. Kai demonstrantai nuleido nuo stiebo, jis ją vėl iškėlęs į stiebą. Jei už tokius darbus būtų dalinamas Laisvės medalis, jis pasidarytų menka vertė atžymėjimu, atsakė šis 31 metų negras diplomatas, baigęs Colorado universitetą, į "patriotiškų" komplimentus.

buvo seni laikai. Mūsų naujųjų ateivių dar nė vieno šiame mieste nebuvo, kai Los Angeles buvo pradėtas leisti pirmasis lietuviškas laikraštis, pavadintas — Kalifornijos Lietuvis. Laikas bėgo. Augo čia prie gražiojo Pacifiko ir lietuvių kolonija. Augo ir leidėjo p. A. Skiriaus gražieji sumanymai ir jis aukščiau paminėtą Kalifornijos Lietuvį pakeitė į gana gražų kultūringą žurnalą — Lietuvių Dienos. Redagavo p. Vitėnas.

Dabar jau keletas metų, kai redaktorių Vitėnų, labai tolerantišką visoms lietuviškoms kultūrinėms apraiškoms, pakeitė p. B. Brazdžionis. Žurnalo išorė nepakito. Pasiliko tuose pačiuose rėmuose, bet vidus ėmė rodyti vis daugiau tendencingumo. Ypačingai tai aiškiai buvo rodoma vietos kultūrinėms apraiškoms. Kai tokio pat meninio lygio kultūrinės apraiškos žurnalo puslapiuose pasirodydavo, tai kitos kultūrinės apraiškos, gal dar aukštesnio meninio lygio ir kultūrinės vertės buvo ignoruojamos. Vadinas, nebuvo atsižvelgta į meninę vertę, bet asmeniškumai nulemdavo. Kai jau labai aiškiai tas pasirodydavo, tam tikra dalis lietuviškosios publikos čia pašnekėdavo, bet per daug niekas nesijaudindavo. Net ir tie, kurie buvo ignoruojami, nekrepė dėmesio. "Svarbu kas padaryta" — sakydavo.

Laikas vis bėgo. Iš Los Angeles, kartais pasirodydavo labai jau mandrių straipsnių lietuviškoje spaudoje, dėl kurių tikrai buvo verta susirūpinti, nes tai jau nebegalima buvo pavadinti straipsniais, bet "spaudos banditizmu", kaip a. a. prof. Biržiška buvo kartą išsireiškęs. Na, paskutiniu laiku tas jau ir čia baigė išsilyginti, rašėivos su-

siprato, o gal susigėdo, ir tokie reiškiniai vis retėjo. Pagaliau, pasirodė to paties leidėjo Skiriaus sugalvotas mažo formato lyg ir biuletėnis, pavadintas "Lietuviai Amerikos Vakaruose".

Šitas pirmagimis, arba naujagimis, gal nieko nepradžiuginė, bet nei nenuliūdino. Pagaliau, antruoju Nr. jau daugelis nusivylė. Čia jau parodė jis tikrąjį savo veidą. Vienam perplėmė smegenis, kitą apšaukė raudonu ir t. t. Visi jį tą jaunąjį kūdikį, pavadintą L. A. V., su abejingumu sužiuro! Spėliojimai: argi čia bus leidžiamas tik tam, kad saskaitos būtų galima per jį suvesti? Ir stačiai komiškas atrodėdavo puslapis, kai jame kalbama apie vienybę, sugyvenimą, o po to kiek žemėliau rašoma ir pilama Scribo pamazgos tai vienam, tai kitam "nusikalbėjimui". Su trečiu Nr. jau labai negražiai "apčiupinėjamas" Klausėikis.

Po šitų įvykių, skaitytojai pradėjo reikšti savo nuomones. Kai kas gražino, kai kas parašė bei paprašė, kad tokie Scribo straipsniai labai žūliai užgautų žmones, nesiderina su LAV paskirtimi. Leidėjas priėjo prie to, kad nebesugeba parodyti nei sau, nei kitam pagarbos. Tą pagarbos ir savigarbos jausmą sužlugdžius, kas gi belieka? Lieka duoti teisingas atsakas: užtrenkti duris tokiai spaudai, kuri taip lengvai apdrapsto kitus, niekina, juodina. Lieka duoti teisingas atkirtis tiems, kurie žemina lietuvių ir pašaipomis bando viską kas kitų sukurtą — griauti. Tėvynėje griovėjai atliko savo griovimo darbą, bet dar neįveikė laisvame pasaulyje esančiųjų. Tad imkime vieningai dirbti. Dirbant visada randasi klystan-

Anglų garsioji rock and roll ketveriukė, The Beatles, buvo iškviešta į Ed Sullivan televizijos programą (CBS). Ne fiktyvūs daivavimas, bet ir plaukų fasonas primena urvinius žmones. Iš čia ir visas jų pasisekimas. Nepilnametės mergaitės įvarė į ekstazę. Per ketvirtą metų jie uždirbo \$17 mil., savo dainų plokštelių pardavė 3 mil.

čiųjų, bet tai galima gražuoju išlyginti ir susitarti, bet ne žeminti, juodinti ir norėti kitą as-

menį ir jo darbus, kaip mokyklos lentoje nulį, nutrinti!

Juozas Kaributas

Ruošia Jaunimo Kontestą Čikagoje

JAUNUOLIAMS PATARIAM REGISTRUOTIS

SLA daug pasitaravo Amerikos lietuvių gerovei ir Lietuvos garbei. Ypač anksčiau, kai lietuviai buvo vieningesni ir savo kolonijose buvo tarpuriai susijungę. Dabar šita lietuvių susivienijimo organizacija Amerikoje rengia didelį Jaunimo Kontestą. Jame galės pasirodyti bet kurioje srityje gabumą turintieji jaunuoliai.

Nutarta tokį kontestą surengti balandžio mėn. 12 d. Lietuvių Auditorijos salėje. Konteste galės pasireikšti 4 grupės: dainos, piano, baletas ir kitų muzikos ir instrumentų talentai, įskaitant ir dailiojo žodžio — deklamacijos. Bus dvi grupės: nuo 6-12 metų ir 13-18 metų jaunimui. Komisiją sudaro: muz. A. Kalvaitis, A. Stevens ir S. Velbasis. Reikia registruotis pas pirm. O. Biežienę tokiu adresu: 3241 W. 66th Place, RE 7-7878. Jau įsirašė Jaunimo Kontestui R. Barauskas, 15 m. iš Melrose Parko, piano, ir J. Valentas, 13 m. iš Marquette Parko, dailiojo žodžio Rimvydas Vasiukevičius ir kiti. Pradžią jau padaryta.

Balandžio mėn. 12 d. atrinktieji kontestantai išpildys programą. Bus dovanos. Tautiniai šokėjai "Ateitis" išpildys savo programą jaunimui, vėliau šokiams gros 16 asmenų jaunimo mėgstamas "Neo-Lithuania" orkestras.

Tuo reikalu ir kitais organizaciniais klausimais vas. 2 d. buvo susirinkusi SLA 6 apskritys valdyba ir kuopų atstovai pasitarti Chicago Savings patalpose. Dalyvavo 40 delegatų iš visų kuopų. Visi priitarė tokiam sumanymui. Dabar palieka tikrai įgyvendinti. Tėvai turi paraginti savo vaikus tame jaunimo konteste dalyvauti. Reikia rengtis balandžio 12 d. ir patiems tėvams viską matyti.

Jaunime, registruokis kontestui!

Antanas Gintneris.

Piliečių Klubo veikla

Amerikos Lietuvių Piliečių Pašalpos Klubo svarbus antras iš eilės šitų metų susirinkimas įvyks sekmadienį, vasario 16 d. Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St., pradžia pirmą valandą po pietų.

Nariai-rės ir kurie norite prisirašyti, prašomi atsilankyti. Visų narių pirmoji pareiga yra užsimokėti mokesčius klubui. Taigi, kurie dar neuzsimokėję, padarykite tai šio

sekmadienio susirinkime ir bukite pilnateisiais nariais. Kad nereikėtų ilgai savo eilės laukti, mokesčių priėmimas prasidės jau prieš susirinkimo atidarymą. Klubo linksmas pavasarinis šokių vakaras numatomas po Velykų sekmadienį, balandžio 19 d. Hollywood salėje. Aišku, laikas vietoj nestovi. Pasijusime, kad vakaras jau čia pat. Užtat klubiečiai nepamirškite.

Praeitais metais klubo susirinkimas įvyko sekmadienį, sausio 19 d. taip pat Hollywood salėje. Buvo gana gausūs nariai. Klubo pirmininkė Adela Burba susirinkimą atidarius patikrino valdybos sąstatą, pasirodė valdyba buvo visa. Raštininkės Rožytės Didžgalvičienės skaitytas protokolas ir visos valdybos raportai priimta vienbalsiai. Klubo revizijos komisijos raportą už praėjusius 1963 metus detališkai perskaitė komisijos narė Elenutė Vingeliauskienė. Iš raporto pasirodė, kad klubas praeitais, kaip ir visais kitais metais, padarė didelę pažangą pirmyn netik finansiška, bet ir savo kultūrinėje bei labdaros veikloje. Pasak komisiją, knygos žinoviškai vedamos ir klaidų nėra. Vėliau sekė šitų metų valdybos užtvirtinimas savo pareigoms. Visi pakviesti pasisakė, kad jie ir toliau ištikimai darbuosis klubo gerovei.

Šiuo laiku serga šie nariai: Anna Yuška, Dan Lukas, Anton Dvylis ir Mrs. Kubnitis.

Išrinkta metinė parengimų komisija iš Bernice Zengulis, Elenutės Vingeliauskas ir Z. Antanavičienės. Ši komisija per visus metus ruoš įvairius parengimus salėse ir piknikus. Be to, dar buvo nemažai svarbių reikalų atlikta, išmokyta valdybai algos, sergančioms pašalpos ir t. t. Į susirinkimą atsilankė ir pirmiau per 14 metų buvęs klubo pirmininkas Larry Lubik. Tai simpatiškas, visuomet gerai nusiteikęs vyras. Pirmininkė Adela Burba susirinkimą pravedė geroje tvarkoje ir visi liko patenkinti. Dėkoju Rožytei ir Jonui Didžgalviams už dovanėlę skoningus cigarus. Po susirinkimo čia pat prasidėjo Suvalkiečių Draugijos balius, tai ir mes kai kurie klubiečiai turėjome progos ten pasisvečiuoti.

A. Jusas.

Našlių Klubo reikalai

Cicagos Lietuvių Našlių, Našliukų ir Pavienių Draugiškas Klubas turės savo svarbių eilinių susirinkimą šį penktadienį, vasario 14 d. Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St., pradžia 8 val. vakaro. Na-

Nugirdau kai kuriuos besikalbant, kad Našliukų klubas dažniau suruošų tokius šaunius pasilinksminimus. Klubo pirmininkės ponios Mary Neberiezos vadovaujama vakaro tvarka buvo pavyzdinga. — A. Jusas.

Krivulės blynų pobūvis

Vasario 2 d. Dirksio salėje įvyko buv. Lietuvos policijos tarnautojų klubo Krivulės blynų pobūvis, kuriame dalyvavo apie 60 klubo narių su šeimomis ir artimaisiais. Visi susėdė už apkrautų blynais stalių, aidint lietuviškų plokštelių muzikai, labai jaukioje ir draugiškoje nuotaikoje praleido keletą valandų. Nors programos ir nebuvo numatyta, bet savaime išsivystė. Susidarė grupė balsingų moterų: Muliolienė, Rusteikienė, Kiesylienė ir kt., išsūgė vakarą traukė patriotiškas dainas, kurioms visi dalyviai pritarė. Solo labai gražiai padainavo keletą dainelių klubo narys St. Stasiūnas. Jam pianu pritarė muz. Vyt. Rusteikis, kuris ir pats dar sudainavo bei paskambino vieną kitą dainelę iš Šuberto ir Mozarto kūrinijų.

Suaukotų dovanų padalinimą pravedė Kiesylienė ir Puliškis. Pobūviui vadovavo klubo vicepirmininkas Kiesylis. — P. Erdvys.

MELROSE PARK, ILL. Lietuvos Nepriklausomybės sukakties minėjimas

Lietuvos Nepriklausomybės atgavimo sukakties (Vasario 16 d.) minėjimą rengia Bendras Lietuvių Organizacijų Komitetas.

Minėjimas rengiamas š. m.

vasario mėn. 22 d. Bulger's Memorial Hall, Hirsch ir 16-tos gatvės kampas. Pradžią 7:30 v. vak. punktualiai. Pagrindiniu klabėtoju yra pakviestas Algirdas Kaulėnas, "Laisvosios Lietuvos" redaktorius.

Meninę minėjimo dalį išpildys solistai Roma Mastienė ir Jonas Vaznelis, akomponuojant prof. Vladui Jakubėnui.

Melrose Park ir apylinkės lietuviai kviečiami minėjime skaitlingai dalyvauti. Minėjimo programa bus įdomi visiems, kaip vyresnio-taip ir jaunesnio amžiaus. Į minėjimą įėjimas laisvas visiems.

Minėjimo metu surinktos aukos bus persiunčiamos Amerikos Lietuvių Tarybai. Išimties daromos tik aukotojui pageidavus jo auką persiųsti nurodytai institucijai.

B. L. Organizacijų Komitetas

"Chuliganstvo" bulgariškai

Pasirodo, šis Rusijoje populiarus žodis esąs nemažiau populiarus visame komunistų pasaulyje. Komunistų valdomojoje Bulgarijoje veikia naujas dekretas prieš chuliganizmą, taikomas su nemaznesniu "pasisekimu" ir prieš bet kokius smulkesnius žmonių nepasitenkinimo pasireiškimus.

Pav. Bulgarijos komunistų dekretas numato 15 dienų kalinimą ir piniginę baudą už "smulkus chuliganizmo veiksmus".

"Robotničesko Delo" — partijos organas paaiškina, kas pagal šį dekretą yra "smulkus chuliganizmas", būtent: "dykinėjimas, gandų juokų, anekdotų ir pasityčiojimų skleidimas", taip pat "kapitalistinės praeities atgyvenos".

Reiškia, pasakei anekdotą apie savo raudonuosius budelius, ir esi "smulkus chuliganas"!!

KVIEČIAME UZSISAKYTI NAUJIENAS
Kalifornijos lietuvių gyvenimo žinių NAUJIENOS spausdina daugiau, negu kiti lietuvių laikraščiai. Šiame numeryje ir kituose yra patyrusių ir gabių Los Angeles korespondentų raštai. Kviečiame Kalifornijos lietuvius užsiprenumeruoti NAUJIENAS, jei norite turėti tikslesnių žinių apie vietos gyvenimą. Kviečiame realiestatintikus ir kitus biznierių garsintis NAUJIENOSE, jei norite, kad lietuviai piktų jūsų prekes ir patarnavimus. Prenumeratos ir skelbimų reikalais kreipkitės šiuo adresu: Mr. Kazys Januta, 2818 Avenel St., Los Angeles 39, Cal. Tel.: NO 1-6795. NAUJIENŲ ADMINISTRACIJA

NAUJIENOMS REIKIA NAUJŲ MASINŲ

Iki šio meto NAUJIENOS neprasė pagalbos. Per 50 metų jos leido dienraštį, besiversdamos vien tik iš gaunamos prenumeratos, skelbimų, spaudos darbų ir patarnavimų uždirbtais pinigais. Niekad didelių atsargų neturėjome, bet per 50 metų dienraštį spausdinome ir tebespausdiname.

Galėtume ir toliau taip verstis, bet jaučiame, kad mus užgula naujieji laikai. Visa pasaulio pramonė turi persitvarkyti, prisitaikyti prie naujesnių, geresnių ir kai kuriais atvejais net pigesnių gamybos procesų. Pilno pramonės stoties naujas krosnis, geležinkeliai taisosi naujus lokomotorus, spausdinimo pramonėje taip pat padaryta didelė pažanga. Daugelis didesniųjų dienraščių įsigijo naujas mašinas.

NAUJIENOMS taip pat reikia naujų mašinų. Vieną kitą spaudos darbų mašiną ir mes esame įsigiję, bet didžioji mašina yra ta pati, kurią nusipirkome prieš 50 metų.

Modernios spaustuvės mašinos brangios. Jeigu pirma galėjai nusipirkti mašiną už kelis šimtus ar kelis tūkstančius dolerių, tai šandien naujoms mašinoms reikia išleisti dešimtis tūkstančių dolerių.

NAUJIENAS įsteigė Amerikon atvažiavę lietuviai, kurie jautė, kad reikalingas teisingas ir tikslus informacijos šaltinis. Jas rėmė platūs Amerikos lietuvių sluoksniai. Per 50 metų NAUJIENOS tarnavo Amerikos lietuvių visuomenei ir kovoję už Lietuvos laisvę. Todėl dabar ir kreipiamės į visuomenę.

Minėdami 50 metų sukaktį, norime sudaryti reikalingas sumas pinigų, kad galėtume atnaujinti spaustuvės mašinas ir galėtume leisti dienraštį dar kitą pusimtį metų. Mums reikia naujo preso, reikia mašinų foto reprodukcijoms ir kitoms spaudos darbams. Esame įsteigę NAUJIENŲ MASINŲ FONDĄ ir prašome visų mūsų draugų ir rėmėjų pagalbos. Pinigus prašome siųsti tokiu adresu:

NAUJIENŲ MASINŲ FONDAS, 1739 S. Halsted St., Chicago 8, Illinois. NAUJIENŲ BENDROVĖ

A prominent banker talks about U.S. Savings Bonds. U.S. Savings Bonds are one of the foremost instruments for advancing the cause of thrift and encouraging habits that contribute not only to individual security, but also to the stability of our nation. In addition to the benefits of personal and family security which Savings Bonds bring, a significant portion of government financing is handled in a noninflationary manner when a sizable amount of the federal debt is placed in the hands of millions of Americans. I urge continued support of the Savings Bonds program as a means of accomplishing these worthwhile ends. William Kelly, President, The First Pennsylvania Banking and Trust Company, Philadelphia, Pennsylvania. Take a banker's advice and buy Bonds. They come in many sizes. Keep freedom in your future with U.S. Savings Bonds. The U.S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Dept. thanks The Advertising Council and this newspaper for their patriotic support. NAUJIENOS 1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

ATVIRAS LAISKAS LIETUVIŲ VISUOMENEI

DIDŽIAI GERBIAMAS
p. REDAKTORIAU,

"Laisvoji Lietuva" laikraštys lapkričio mėn. 7 d., 1963 m. Nr. 22 (915) ir sausio mėn. 8 d., 1964 m. Nr. 1 (919) numeruose ir "Nepriklausoma Lietuva" sausio mėn. 15 d., 1964 m. Nr. 3 (875) buvo paskelbti du atvirai laiški, liečiantieji 1941 m. liepos mėn. 23-24 d. Kaune įvykusį Gestapo (vokiečių saugumo policijos) suorganizavimą sukilimą — aprašytą Lietuvos Enciklopedijos XXIX tome, pusl. 177—179.

Kadangi laišku autoriai: St. Kviecinškas, J. Pyragius, K. Šimkus, ir I. Taunys skelbia visiška neteisėtumą ir melagingai iškraipytus faktus, bandydami savo niekingą "žygi" padengti ir daro priekaištus Lietuvos Enciklopedijos redakcijai, a. a. pulk. J. Bobeliui ir pulk. Butkevičiui, todėl aš kaip vienas iš to sukilimo liudininkų prašau p. Redaktorių paskelbti šį mano atvirą laišką — lietuvių visuomenės žiniai, kad ji nebūtų buvusio Gestapo agentų suklaudinta.

Aš taip pat pasiūniau atvirą laišką ir į "Laisvoji Lietuva" redakciją, bet ji atsiskakė spausdinti ir tai nėra nieko stebėtina, nes "Laisvoji Lietuva" spausdina atsiminimus buvusio vieno iš "garsiausių" Gestapo pasekėjų J. Pyragiaus.

Su pagarba,
Dr. K. Bobelis

ATVIRAS LAISKAS LIETUVIŲ VISUOMENĖS ŽINIAI

Sveikinu Lietuvos Enciklopedijos Redakciją už atvirai aprašytą 1941 m. liepos mėn. 23-24 d., Kaune, įvykusį sukilimą — kurį, lietuvių — progostapininkų rankomis atliko Gestapas ir to rezultate buvo panaikinta lietuvių partizanų krauju atkovo-

ta, trumpai spėjusi sužibėti Lietuvos Nepriklausomybė.

Stebėtina ir net klauku darosi, kad buvę Gestapo (vokiečių saugumo policijos) agentai, Lietuvos Tautos judai — J. Pyragius, S. Kviecinškas, K. Šimkus, I. Taunys ir kiti išdrįsta rašyti demagoginius, neteisėtus, falsifikuojančius tikrovę laiškus į lietuvišką spaudą ir net grasinti L. E. redakcijai už tai, kad ji išsklė į viešumą tikrus istorinius faktus ir jų kaip agentų vaidmenį 1941 m. liepos mėn. 23-24 d. sukilime Kaune.

Man, kaip dar daugeliui ir kitiems gyviems tebesantiems sukilimo liudininkams, dar net ir šiandien, ausyse tebeskamba, J. Pyragiaus, — agentų vardu, išstarti grasinantieji žodžiai a. a. pulkininkui J. Bobeliui ginamam Laikinosios Lietuvos Vyriausybės interesus: "Mes čia veikiame Gestapo vardu ir, Jūs Pulkininke, greičiau pasiduokit ir eikit namo. Duodam Jums penkias minutes laiko apsigalvoti, o ne — tai Gestapas viską pats viešai sutvarkys, tada Jums bus blogiau" — pabaigė J. Pyragius.

Bet karys veteranas, savanoris kūrėjas, dviejų Vyties Kryžių kavalierius, nekartą savo gyvenybę stačs dėl Lietuvos Laisvės a. a. pulk. J. Bobelis nepabūgo Tautos išdavikų žodžių, išvarė juos lauk ir jiems nepavyko jėga Kauno Komendantūros ir ją ginančių vyrų paimti.

Virš 20 metų tylėje buvę Gestapo agentai galvoja, kad gal laikas uždildė jų nusikaltimus Lietuvai ir dabar bando melagingai aiškintis ir dangstyti mirusių patriotų vardais. Net ir dabar rašydami savo atvirą laišką sąmoningai mini, kad L. E. aprašydama sukilimą naudojosi tik iš komunistinės Lietuvos gauta medžiaga. Ir čia yra melas! Tikrumoje, kiekvienas lietuvis

Jack Ruby, apkaltintas L. H. Oswald nužudymu, buvo atgabentas iš kalėjimo į teismą. Jo advokatai ir sukviesti liudininkai stengiasi įtikinti teismą, kad Dallas miestas nėra tinkama vieta teismui. Žmonės esą prieš jį nusistatė, ir jį nusistatymas paveiksias teismo narių galvojimą.

atsivertęs L. E. XXIX tomo 179 pusl. gali pamatyti, kad aprašant 1941 m. sukilimą panaudota 21 veikalas ir iš kur jis yra paimti.

Pabaigti šį laišką noriu citata paimta iš generolo St. Raštikio knygos "Kovose Dėl Lietuvos", II tomas, pusl. 301—302 — "Tai buvo paties Gestapo, bet, deja, kai kurių lietuvių rankomis pa-

ruoštas dokumentas, nukreiptas prieš pačią Lietuvos valstybę. Ir pagaliau vokiečių Gestapas, vėl kai kurių pačių voldemarininkų padedamas, naktį iš liepos mėn. 23 ir 24 d. suorganizavo net atvirą sukilimą prieš Lietuvos vyriausybę".

Su pagarba,
Dr. K. Bobelis

DR. SRUOGIENĖ ATSIŠVEIKINA BIRŽIŠKĄ

(Tęsinys)

Nepriklausomaj Lietuvos profesoriui Viktoras pasinėrė į nepaprastai plačią veiklą. Vel. mokytojavo, dėstė matematikos disciplinas Vytauto Didžiojo universitete, Aukštuose Karininkų Kursuose, vėliau Vilniaus universitete, kurį laiką buvo gamtos matematikos fakulteto dekanu, įvairių organizacijų pirminku, aktyviu dalyviu, redagavo Lietuviškoje Enciklopedijoje matematikos skyrių, bendradarbiavo su ukrainiečiais, gudaais, Lietuvos žydais, daug rašė spaudoje, ruošė vadovėlius, gilinosi į eilę matematikos studijų, išleido savo straipsnių rinkinį "Neužgijusios žaizdos" — sunku čia ir beišvardinti jo plačių interesų sferą. Literatūros ir meno gerbėjas, teatro žmonių bičiulis — jis turėjo daug ir gyvų ryšių su įvairiais žmonėmis.

Žinomas savo sąžiningumu atliko didelį darbą krašto Apsaugos ministerijoje, kada kaip artilerijos tiekimo skyriaus viršininkas važinėjo į užsienius ginklų pirkinėti ir įvairias karines misijas atlikti.

Visoje toje kunkuliuojančioje veikloje profesorius Viktoras tačiau nei sau turto nesukrovė, nei asmeniškoms laimėms gyvenime nepasiekė. Visa kas jo buvo dirbta — buvo Lietuvai.

Atėjo 1939 metų pasaulinė katastrofa. Okupacijos. Iki tol nepatirta baisi Lietuvos nelaimė. Tautos tragedija privertė ir profesorių Viktorą, pasireiškusį kaip nepermdaujama bolševikų priešą, kaip ir jo brolius, kaip ir tūkstančius tautiečių — apeleisti mylimą Lietuvos žemę.

Tremties metu profesorius nepalūžo — dirbo kur galėjo. Profesorio Pabaltijo universitete, dalyvavo spaudoje, Vokietijos stovyklų veikloje.

Atsidūręs šioje šaly sunkiai begalėjo susitvarkyti. Anglų kalbos nepapankamas mokėjimas, amžiaus riba neleido jam gauti darbo, kuriame jis galėjo pritaikyti savo talentą, žinias ir patyrimą. Kurį laiką pasinaudojęs ponų Devenijų globa, paviešėjęs pas kitus bičiulius, buvo priverstas imtis pačio prastčiausio darbo — fabrike, nakties valytojo tarnavo, Chicago piet-

ryčiuose. Darbas buvo persunkus jo bendrai visad silpnam organizmui, bet jis jo nesigėdijo. Priešingai, visad ir visur pabrėždavo, kad joks darbas, nešvariausias fizinis darbas, žmogaus nežemina. Žemina jį tik tinginystė ir apsilaidimas. Jis net nekartą reišė pasitenkinimo, kad šitame darbe jis gavo progos pažinti ir suartėti su senais lietuviams išieviais darbininkais, dėl kurių jis dirbo dar Lietuvoje, dar gimnazisto, studentavimo laikais, kuriuos jis visad gerbė ir suprato.

Pagaliam amžiaus našta privertė jį nuo darbo dėl duonos kashno pasitraukti, tenkintis labai menka socialine pašalpa. Bet ir čia jis dar stengėsi verstis matematikos pamokomis — brangindamas ryšius su lietuvišku jaunimu ir stengdamasis iki galo netapti niekam našta. Ir čia jis, kiek dar galėjo, dalyvavo spaudoje ir organizacijų gyvenime.

Neteisūs yra tie, kurie kaltina Amerikos lietuvių visuomenę, kad ji nesirūpino savo veteranu. Priešingai — retam veikėjui buvo parodyta tiek aktyvios užuojautos, kaip jam. Ir

Laisvės seniausioms Europos tautoms

Europinio Sąjūdžio konferencijoje Briuselyje (sausio 10-11 d.) rytinės Europos tautų pavergimo klausimą išklė britų žemės ūkio viceministras, lordas St. Oswald. Pagal Londone leidžiamą "Dziennik Polski" (nr. 19), kalbėdamas kaip komiteto rytų ir vidurio Europos klausimams vicepirmininkas, lordas Oswald pasisakęs ne britų vyriausybės vardu. Jo nuomone, Sąjūdžio konferencija turėjo iškoti kelių gražinti laisvę "kai kurioms seniausioms ir žymiausioms civilizuoato pasaulio tautoms". Lordas priminė britų min. pirmininko žodžius, kad ateinaš geresnių santykių su Sovietų S-ga laikotarpis — jei tikima geresnėmis pasaulio saugumo sąlygomis, tai europiečiai negali nurimti, kol Europa skiria dirbtina siena.

Toliau lordas Oswald priminė, kad per pastaruosius šešis metus nepriklausomybė suteikta 128 milijonams 25 Afrikos tautų gyventojų — 18 milijonų gavo laisvę Belgijos, 49 milijonai — Prancūzijos, gi 60 milijonų — Didž. Britanijos dėka. Esant tokiai padėčiai Rytų Europos tautų padėtis atrodo dar tragiškesnė, nes esą tos tautos, prisidėjusios prie Europos iški-

ne tik kai kritiškam momentui atėjus aukos emė plaukte plaukti, bet ir eilę metų jau prieš tai ne vienas jautrus lietuvis visai jį rėmė. Neminėsiu čia to daugelio vardų.

Prie savotiškai savarankiško, nepriklausomo velionies būdo nelengva buvo jį efektyviai globoti. Per vėlai buvo susipras-ta, kad jau nebe paprasta globa, tik grynai saugymas buvo reikalingas. Jo paskutinėje ligoje jį jo gilia tragedija buvo jautriai atsilepta ir padėtos visos įmanomos pastangos jo gyvenimo pabaigos dienų kančioms palengvinti.

Dabar profesorius Viktoras Biržiška guli prieš mus jau apeleides mus į amžinybę.

Tu svajojai, Viktorai, grįžti į laisvą, nepriklausomą Lietuvą. Tu svajojai, kad Tavo brangi Tėvynė būtų laisva nuo maskoliaus okupanto, nuo bet kurio mūsų krašto grobiko, laisva nuo tamsos, nuo bet kokie fanatizmo, — tolerantiška kurioje žmogus ir jo įsitikinimai būtų gerbiami, kur jokia prievarta neviešpatautų... Nesulaukėi to... Gal jaunimas perims Tavo idealus, gal kada peršės Tavo palaikus į Tavo numylėtą Lietuvą — tuo tarpu išlėksi, vargšas broli, ramybėje šioje svetimoje, šaltoje žemėje...

"Visi mes esame svečiai pasauly..."

Vanda Daugirdaitė Sruogienė
(Pabaiga)

limo statybos, dabar negalinčios su savo įnašu prisidėti prie dabartinio pasaulio raidos. Ne tik mūsų, pabrėžė Oswald, bet ir pačios Sovietų S-gos interesai reikalauja, kad tos kultūringos tautos vėl galėtų vaidinti joms skiriamą vaidmenį. Daugiau paleitęs Vengrijos ir Lenkijos in-šus į civilizaciją, lordas Oswald nurodė, kad rytų Europos tautoms laukia to meto, kada pagaliau prabilis laisvosios Europos sąžinė.

Suomių ir lietuvių menininkų išvyka

Praėjusių metų pabaigoj Suomijoje viešėjus su koncertais visai eilei Vilniaus lietuvių menininkų, vėliau spaudoje pasirodė įspūdziai apie išvyką Suomijoje. Pagal Vilniaus operos ir baletto teatro solisto V. Daunoro pasakojimą ("Lit. ir Menas", 1963 m. nr. 50), nors režimo Suomijon buvę pasiūsti lietuvių menininkai ir buvę patenkinti, tačiau suomių spaudai jie prikišė "muzikinį neišsilavinimą" ir, blogiausia, pagal Daunorą "Suomijoje lietuvis ne visu lydyje draugiškos šypsenos".

J. Šlapelio leisti Kristijono Donelaičio raštai

Ryšium su bibliografų, literatūros istorikų skelbiamais teigimais, kad J. Šlapelis išleides Vilniuje Donelaičio raštus 1909 ir 1914 m., dabar Vl. Žukas ("Lit. ir Menas", 1963 m. nr. 50), pasirėmęs vilniškio M. Šlaelienės knygyno katalogais ir paties J. Šlapelio buvusiais paaiškinimais, nurodė, kad penktą jį Donelaičio raštų leidimą 1909 ir spausdinimas buvęs baigtas

1914 m. Todėl atsiradęs leidinys su skirtingomis leidimo datomis. Tas pats žukas primena ir prof. V. Biržiškos "Lietuvių bibliografijoje" paminėtus duomenis, kad J. Šlapelio readaguoti Donelaičio raštai 1914 m. "buvo paleisti nauju viršeliu". Tad penktojo leidimo datą tektų laikyti 1914 m. arba žymėti dvigubą datą: 1909—1914 m. Po 1914 m. J. Šlapelis norėjęs leisti ir šeštąjį, pataisytą leidimą, tačiau prasidėjus pirmajam pasauliniam karui jis buvo mobilizuotas ir darbas liko neužbaigtas. Pasak Žuko, Vilniuje gyvenanti M. Šlaelienė turinti taisytą Donelaičio raštų egzempliorių. (E)

Vaikai klausia suaugusių

Daily News idėjo pradžios mokyklos 6 skyriaus mokinio tokio turinio laišką:

Aš esu šešto skyriaus mokinys. Aš skaičiau buv. senatoriaus Kefauers pareiškimą, kad kriminalo sindikatas kasmet paima virš \$30 milijonų.

Mane domina, ar trečdalis ar pusė tos didelės sumos neuėjo "lopams pirkti" (for purchasing "clout"?). Galbūt tai ir yra, dėlko niekas nieko negali padaryti tam "dideliame kriminalui" sustabdyti. Visa ką mes girdime, tik kalbos!

Mane stebina, dėlko Cosa Nostra gengsterių brolija teišėjus, policiją, prosekutorius, valstybės, apskrities, miesto ir federalinius valdininkus, Kongresą, galingąją Armiją, ir Laiyvną ir Aviaciją šalyje, kur gyvena 185,000,000 žmonių, paverė beždžionėmis". Pasirašo Charles Porter, Chicago.

"Naujienos" bolševikams yra rakštis jų akyje!

Knyga — geriausia dovana

TIEMS, KAS NORI ŠVENTEMS DUOTI GERŲ DOVANŲ, SIŪLOME PASIRINKTI ŠIAS KNYGAS:

1. Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS II t., 336 psl. \$5.00
2. Juozas Liūdius, RAŠTAI, 246 psl. \$3.00
3. M. Zoščenko, SATYRINĖS NOVELĖS, 199 psl. \$2.00
4. M. Gimbutienė ir kiti, MAZOJŲ LIETUVA, 327 psl. \$3.00
5. K. B. Kraučionas, SIAURUOJU TAKELIU, 178 psl. \$2.00
6. Dr. V. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, 947 psl. \$10.00
7. Prof. V. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, du tomai 207 ir 225 psl. \$2.00 ir \$3.00
8. Prof. V. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, 430 psl. \$7.50
9. St. Kairys, LIETUVA BUDO, 416 psl. \$5.50
10. Paulius Galaunė, LIETUVIŲ LAUDIES MENAS, 301 p. ir 174 piešiniai. \$8.50
11. Kipras Bielinis, PENKTIEJI METAI, 592 psl. \$6.00
12. Dr. Antanas J. Gussen, DANTYS, 158 psl., minkštasis viršelis \$2.00, kietais \$4.00
13. Juozas Švaistas, PĖTRAS ŠIRVOKAS, 228 psl. \$2.00
14. Antanas Baranuskas, THE FOREST OF ANYKŠCIAI, N. Rastenio vertimas, 40 psl. \$2.00
15. Mikas Petrauskas, EGLĖ ŽALČIŲ KARALIENĖ \$5.00
16. Alfonsas Nevardauskas, PAJURIAIS, PAMARIAIS \$5.00
17. Jurgis Savickas, ŽEMĖ DEGA \$4.50
18. A. Vienuolis, KRYŽKELES, romanas \$3.50

Šitas knygas galite įsigyti "Naujienų" ofise arba gauti paštu, atsiumę nurodytas sumas čekiu arba money orderiu adresu:

"NAUJIENOS"
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE SAVO NAMO INSULACIJOS PROBLEMAS

Dabar yra laikas tinkamai įrengti savo namą vasarai ir žiemai.

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materialų.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY
3039 SO. HALSTED STREET — Tel.: VICTORY 2-1272
STANLEY LITVINAS, Mrg. — LIETUVIAI SALESMONAI

ON STAGE BEAUTY SALON...

Introducing a Fine Staff of Stylists

Shampoo, set and haircut \$4.00
\$18.00 Cold Wave Permanent \$12.50

COLOR SPECIALISTS EXCLUSIVE BY L'OREAL OF PARIS

EXCLUSIVE IMPORTERS OF WIGS, HAIR PIECES AND TOUPEES — SHOWN PRIVATE IN DRESSING ROOMS.

CALL 784-6697 FOR APPOINTMENT
5774 N. LINCOLN AVE.

Open Tuesday thru Friday from 9 A. M. to 9 P. M. Saturday from 9 A. M. to 6 P. M. Sunday from Noon to 5 P. M.

Speak Jewish, Polish, German, Russian & English.

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.
47 and Rockwell Street. Tel. LAfayette 3-1083

Nemokamai vieta automobiliams

4 1/2% ON INVESTMENT ACCOUNTS

Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d. Prašome aplankyti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrad. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniai 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniai uždaryta.

INVEST IN UNIVEST

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

CURRENT Dividend Rate **4 1/2%** per annum Effective April 1, 1960

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1800 S. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL. Phone HAymarket 1-3070

Universal Investment Share Account

All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYmarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:	Kitose JAV vietose ir Kanadoje
In Chicago \$15.00 per year, \$8.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$13 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per three months.	metams \$13.00 pusei metų \$7.00 trims mėnesiams \$4.00 vienam mėnesiui \$1.50
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	Užsienioose metams \$16.00 pusei metų \$8.00 vienam mėnesiui \$1.50
Dienraščio kainos: Chicagoje ir priemiestuose metams \$15.00 pusei metų \$8.00 trims mėnesiams \$4.00 vienam mėnesiui \$1.50	Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, Bendrojo, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAYmarket 1-6100. Pinigus reikia siųsti paštu Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIEŅŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12-to.

APŽVALGA

"Išdavė demokratinius interesus"

Apie gruodžio 17 dienos perversmą

Lietuvos okupantų leidinio "Tėvynės Balso" 1963 m. gruodžio mėn. numerį, yra išspausdintas E. Dirvelės, Istorijos mokslų kandidato, straipsnis apie 1926 metų gruodžio 17 dienos perversmą.

Dirvelė rašo, kad prezidento K. Griniaus ir M. Slezevičiaus vadovaujama, valstiečių liaudininkų ir socialdemokratų koalicinė vyriausybė 17 d. perversme "pasielgė priešingai lietuvių tautos valiai" — ir "išdavė demokratijos interesus fasistinei Smetonos-Voldemaro klikai."

Kad liaudininkų ir socialdemokratų vadai tikrai "išdavė", okupantų mokslininkas sakosi turįs aiškų įrodymą. Tuometinio premjaro Mykolo Slezevičiaus laišką, kuris iki šiol dar niekur nebuvo išspausdintas.

Tas laiškas buvęs Slezevičiaus rašytas 1927 m. vasario 19 d. iš Austrijos kurorto Zemerungo kalnuose buvusiam "Brooklyno" "Vienybės" redaktoriumi J. (uozui) Širvydui. Laiškas esąs neseniai užtiktas Vilniaus universiteto rankraščių skyriuje. Dirvelė jį cituoja.

SLEZEVIČIAUS LAIŠKO ISTRAUKOS

Okupantų "Tėvynės Balso" bendradarbis paduoda iš to laiško kelias ištraukas. Slezevičius aiškina, kodėl jo vyriausybė buvusi priversta kapituliuoti. Būtent:

"Kareiviai, kurie apgaulingu būdu buvo išvesti į galybę... pradėjo nerimauti ir grąsinti išpaukti karininkus. Tamsta gali suprasti, kas būtų atsitikę, jei kareiviai būtų sukėlę ir pradėję piaušti savo karininkus. Kas matė Rusijos įvykius (Spalio revoliucijos metu M. Slezevičius gyveno Rusijoje.—E. D.), žino, prie ko tai galėjo ir turėjo privesti."

Todėl, cituoja toliau Slezevičius komunistinis istorijos mokslų kandidatas,

IŠ KANADISKOS PADANGES

PRINCE GEORGE, B. C.

Nauja kolegija

Vietos vyskupo F. O'Grady iniciatyva Prince George miesto pašone yra įkurta (veikia tik antrus metus) aukštojo mokslo kolegija, kuri vadinasi Prince George College. Šioje kolegijoje dėsto ir du lietuviai: prof. dr. V. Vyčinas dėsto filosofiją ir Kl. Prielgauskas — vokiečių kalbą. Jam taip pat yra pasiūlyta kolegijos biblioteka perimti. Kl. Prielgauskas su bibliotekos ir archyvo darbu yra gerai susipažinęs per daugelį metų tvarkydamas užsienių reikalų ministerijos archyvą ir biblioteką. Kolegijoje lietuvių studentų nėra. Bet gal atsiras.

Labai trūksta mokytojų

Visoje Britų Kolumbijos provincijoje labai didelis mokytojų trūkumas. Kat. mokytojų suvažiavimai praėjusių metų pabaigoje ir š. m. pradžioje taitai labai pabrėžė. Dabar ne tik vidurinėse mokyklose, bet kai kur ir bene svarbiausia priežastis, kad prez. K. Griniaus sutiko rezignuoti.

Jeigu nebuvo galimybės smurtininkams pasipriešinti, nesukėlus pilietinio karo krašte, tai vienintelė išeitis buvo — legalizuoti perversmą, priverstus jį vadus duoti prizadą, kad jie toliau nebelažys Steigiamojo Seimo priimtos konstitucijos.

Tokį prizadą perversmininkai davė ir Antanas Smetona, išrinktas naujuoju prezidentu. Tai prizada patvirtino, prisiekdamas "Dievo Visagalinčio" vardu gerbti konstituciją.

Jeigu jie tuos prizadus ir tą iškilmingą priesaiką paskui sulaužė, tai vargiai dėl to galima smerkti liaudininkus ir socialdemokratų.

Bet, pagaliau, argi Dirvelė ir jo samdytojams tikrai rūpi demokratija?

Jie piktnaudžiauja demokratijos sutrempimu Lietuvoje. Tačiau, jei jiems demokratija brangi, tai kodėl jie, okupavę 1940 metais Lietuvą, nepasistengė atstatyti demokratiją, bet, vietoj to, įvedė daug žiauresnį despotizmą, negu tas, kuris buvo sudarytas po gruodžio 17 d. perversmo?

Jie ne tik neatstatė demokratijos Lietuvoje, bet panaikino ir Lietuvos nepriklausomybę!

Tai pat, Dirvelė kalba ne kaip besaliskas mokslininkas, o kaip Lietuvos pavergėjų, lietuvių tautos smaugikų būrynas.

Opera tolimame užkampyje

Kanados Operos kompanija su Mozarto 2 veiksmų komiška opera buvo atvykusi net į šį tolimą užkampį — Prince George miestą. Buvo gana gerai suvaidinta "Women are like that" (Cosi fan tutte). Įdomu pabrėžti, kad operon atsilankė net pats vyskupas su daugeliu kunigų, bet daugybė vienuolių seselių. Opera kaip retas dalykas turėjo nepaprastą pasisekimą. Lietuvoje operose ir bendrai teatre galėjai pamatyti kan. J. Tumų ir kan. M. Vaitkų. Jokių vienuolių nebūdav.

Gražus indėnų koncertas

Kamloops indėnų mokykla buvo atvykusi su koncertu į Pr. George ir čia davė du koncertus iš eilės. Savotiškai įdomu buvo stebėti, kaip indėnės apdainavo Bimba... Žodis "bimba" buvo kartojamas po 3 kartus. Sako, tai esanti ispanų daina ir vertimas į anglų kalbą. Bet kaip tas mūsų Mūsų iškamša galėjo patekti pas ispanus ir net indėnus! Mergaičių indėnų choras yra gerokai išlavintas ir gana darniai atlieka net ir sunkesnes dainas.

Kitos trumpos žinios

— Prince George apylinkėse miškauose dirba nemaža lietuvių, bet nežinant jų adresų sunku yra su jais užmegsti ryšius. Be to čia yra įsikūrusių ir lietuvių ūkininkų, kurie gyvena išblaškyti tarp daugelio kitų tautybių. Lietuviams ūkininkams čia įsikurti

yra daug ir gerų galimybių.

— Prince George mieste (apie 16,000 gyventojų) yra keletas lietuvių šeimų; Galinis, Augalitis, Malgūnas ir etc. Bet ryšių su jais kol kas užmegsti dar nepavyko. Turime vilnėti tai padaryti netolimoje ateityje.

— Briedžių medžioklė čia pasibaigė tik baltiesiems, bet ne indėnams. Jie medžioja ir žuvauja per ištisus metus. Turi iš valdžios tam tikrųjų privilegijų.

Pastaba: pirmiau esu rašęs, kad čia gyventojų daugumą sudaro indėnai. Tai yra mano klaida, nes būvau blogai painformuotas. Jie sudaro čia mažumą 10% visoje Britų Kolumbijos provincijoje. Bet apie indėnus parašysiu vėliau ir plačiau.

Vyt. Dunda

Civilinių teisių bilius priimtas

Atstovų butas Washingtono priėmė, 290 balsų prieš 130, administracijos civilinių teisių bilį (įstatymo sumanymą) plačiausios apimties nuo rekonstrukcijos laikų. "Rekonstrukcija" yra vadinamas laikotarpis, sekęs po Pilietinio 1861-65 metų karo, kurio eigoje prezidentas Linkolnas išleido vergijos panaikinimo dekretą.

Išlaisvintus negrus iš vergijos, reikėjo ne tik sureguliuoti įstatymais jų naują padėtį valstybėje, bet ir pertvarkyti ištisą eilę nuosavybės bei kasdieninio gyvenimo santykių įvairiose visuomenės srityse, pritaikant praktikoje vergijos uždraudimo principą, kuris tapo įrašytas į JAV konstituciją.

Šitame rekonstrukcijos darbe pasiliko daug spragų, neužpildytų iki šiol. Kiekvienai pastangai jas užpildyti atkakliai priešinosi pietinių valstybių politikai — tu valstybių, kurios buvo atsietusios nuo Unijos (valstybių federacijos) ir su ginklu rankose gynė vergijos instituciją, kaip menamai pagrįstą "natūralia teise", kadangi negrai nesą ir negalį būti pilnos vertės žmonėmis.

Kongreso žemesniųjų rūmų tik ką priimtas bilius siekia pašalinti nukrypimus nuo žmonių lygybės ir laisvės principo ir įgalioja vykdомуusius valdžios organus, imtis reikalingų šiam reikalui priemonių. Civilinių teisių įstatymo sumanymą buvo iškęs kongrese velionis prezidentas John F. Kennedy. Už jo priėmimą energingai kovoją dabartinis prezidentas Lyndon B. Johnson — ir kovą laimėjo.

Net didžiausieji optimistai nesitikėjo, kad bilius bus priimtas tokia didele balsų dauguma: daugiau, kaip dviem trečdaliais atstovų balsų!

Bet tai tik pirmoji kovos dalis. Atstovų priimtas bilius turės dar pereiti per senatą. O senate opozicija šiam įstatymo sumanymui yra kur kas stipresnė, stipresnė ne skaičium, bet savo privilegijuota padėtimi. Senato debatuose jo nariai gali kalbėti kiek tik jie nori, ir senatoriai iš pietinių steitų šita teise neabejotinai pasinaudos. Apie režiū jiems kalbėjimo laiką galėtų tik dviejų trečdalių daugumos nutarimas. Bet tokio "žodžio laisvės suvaržymo" negeidžia ir daugelis senatorių, kurie diskutuojamam dalykui pritaria, nes jie mano, kad mažumos teisė ginti savo nuomonę privalo būti apsaugota. Todėl "diskrikratų" (pietiečių) obstrukcija senate gali dar ilgokai sutrukdyti to biliaus priėmimą.

Tačiau šiandien yra tokia nuotaika krašte, kad visiškai užkirsti kelią to įstatymo priėmimui neįmanoma. Atstovų balsavimai tą nuotaiką parodė. Bet 18 pietinių senatorių, kuriems vadovauja Richard B. Russell (dem. iš Georgia), stengsis įdėti į jį tokių "pataisų", kurios su-

silpnintų arba ir visai paverstų niekais kai kuriuos svarbius įstatymo punktus. Administracijos šalininkams teks būti nuolatiniėje sargyboje.

Budės, žinoma, ir pats prezidentas. Manoma, kad jį saisi tuos pietinius ožius mokės paimti už ragų.

sos kitos tarmės. Palyginęs visas gyvasias tarmes to patio žodžio garsines lytis (pvz. vaka, vaika, vaikai), Baranauskas pasirinkdavo bendrinę lytį, t. y. lytį, kuri buvo senesnė, lyg koks kelmas, iš kurio (vaikai) ilgainiui, tartum atžalos, ir visų kitų tarmių lytis išaugo. Šitas principas praktikoje paprastam bendrinės kalbos atstovui, žinoma, buvo sunkus, nes kiekvienam atveju vis būtu reikėję lyginti įvairių tarmių lytis, ypač kad Baranauskas savo gramatikos neišleido. Todėl jo principas nebuvo priimtas, nors ir Baranauskas faktiškai parėmė linkimą į aukštaičių vakariečių tarmę, nes jis ir iš savo teorijos (rinkdamasis senesnes lytis) faktiškai priejo vakarų aukštaičių tarmę, jos garsyną. Baranauskas bendrinę kalbą buvo rašomąja kalba par excellence: jis teoretiškai vienos bendrinės rašomosios kalbos, bendrų rašto lyčių, o tai, kas parašyta, turėjo būti kiekvieno perskaityta pagal savo tarmę. Todėl jis mokė savo klierikus, kunigais išėjus ir nuvykus į kurią nors parapiją, išmokyti vietinę tarmę ir ją pamokslus žmonėms skaityti. Tik reikią vienos rašybos laikytis. O rašyboje Baranauskas rėmėsi tradicija, nusižūrėjęs Schleicherį, jį kiek pataisdamas: rašmenis vartojo įprastinius, tik e : é bei i : y (ilgąja) atskirdamas ir šalia a, e ir i, u, vartodamas. Be to, jis nuosakiai pritaikė jau Kursačio pastebėtą skyrimą -ei (-iei)

WINDSOR, ONT.

Vasario 16 minėsimė sekmadienį

Vasario 16 d., šia tvarka: 10:30 val. — tautinės miesto rotušės; 11 val. — iškilmingos pamaldos liet. šv. Kazimiero bažnyčioje, 808 Marion Ave.; 12:30 val. — tuoj po pamaldų — paminėjimo iškilmingas aktas, Kroatų salėje, 2520 Seminole. Kalbės svečias iš Toronto, Jonas Matulionis ir po to trumpa meninė dalis, ir 6 val. vak. — vėliaus nuleidimas prie rotušės.

Pasistenkime visi, tiek anks-tyvesniosios, tiek vėlyvesniosios ateivijos tautiečiai, dalyvauti. Juk reikia pajusti šventą pareigą visiems draugėję šią istorinę — tautinę šventę atšvęsti. Be to, penktadienį, vasario 15 d., 8:40 iki 9 val. ryto ir 6:30 iki 7 val. vakaro, CBE radijo stotis, banga 1550, duos lietuviškos muzikos ir paminės Lietuvą anglų kalba. Pasiklauskyme.

Koresp.

Pripratimas—antras prigimimas

Chicago mokyklų superintendentas Benjamin Willis pranešė, kad visose viešosiose miesto mokyklose nuo 7 iki 12 skyriaus mokiniams per reguliaries pamokas bus aiškina-mas federalinės valdžios raportas apie cigarečių rūkymą ir pavojus sveikatai. Be to, kovo 31 dieną per WBEZ radijo programą mokiniams bus transluojama speciali programa apie rūkymą.

Padarytas JAV mokyklų principalių apklausinėjimas parodė, kad visose mokyklose nuo 20 iki 60 nuošimčių mokinių reguliariai rūko ir mano, kad visos pastangos įkalbėti mokinius mesti rūkymą neturės jokių pasekmių.

P. JONIKAS

NUO MAŽVYDO IKI JABLONSKIO

4.

BENDRINĖS KALBOS SUAKTUALEJIMAS TAUTINIO ATGIMIMO METU. TARMĖS KLAUSIMAS

Taigi iki XVIII a. galo nebuvo prieita vienos bendros apdorotos ir kanonizuotos rašomosios kalbos visiems lietuviams. Šis uždavinys teko XIX amžiui, ypač antrajai jo pusei. Toliau nebebuvo imanoma išsiversti be vienos bendrinės rašomosios kalbos. Tuo metu prasideda lietuvių tautos atgimimo laikotarpis, susijęs su jau anksčiau pasireiškusiu mažųjų tautų atgimimu. Šis tautos atgimimas tiesiai veda ir į savos tautinės kultūros, taigi ir gimtosios kalbos hranginimą. Ypač to atgimimo veikla sutvirtėja po baudžiavų panaikinimo, ūkiškai ir teisiškai sustiprėjus lietuviškajam karnieniui, valstieciams išsivadavus iš baudžiavų ir pagonėjus iš jų tarpo išėjusiai lietuviškajai inteligentijai. Ši inteligentija tuoj stoji į lietuviškąjį darbą, į liaudies, tautos švietimą, ruošiasi žmonėms rašyti pasaulinio turinio knygas, leisti laikraščius. Kai kur ir i aukštesniais mokyklais įvedamos lietuvių kalbos pamokos (pvz. Kauno kunigų seminarija, Marijampolės gimnazija ir kt.). Čia buvo neišvengiamas reikalas tu-

rėti normuotą, visiems lietuviams nustatytą bendrinę kalbą. Negi pvz. buvo galima kiekvienos tarmės kampeliui leisti atskirą lietuvišką laikraštį? Rimtam visos tautos kultūriniam darbiui reikėjo visiems prieinamos, suprantamos ir kultūringai apdorotos vienos bendrinės kalbos. Šis dalykas bendrais bruožais ir išsprendžiamas "Aušros" laikotarpiu, nors jau ne vėliau kaip nuo XIX amžiaus vidurio aktin-gai griebiamasi atskiru tos kalbos klausimu dorojimo.

Jau nuo XIX a. pradžios įkyla įvairių rašybos tobulinimo projektų: A. Pabrėžos, S. Daukanto (1793-1864), ypač kalbininko Jono Juškos (1815-1886), kuris vietoj lenkiškųjų sz, cz siūlo (1861) čekiškuosius š, č arba š, c). Šie rašmenys "Aušros" laikais iš lengvo ir išgalėjo, lygiai kaip ir v (vietoj w), kuris jau A. Schleicherio buvo pasiūlytas jo lietuvių kalbos gramatikoje (1856), tačiau Juškos siūlytasis priebalsių minkštėjimas aukto (ikypu brukneleio) pagalba priebalsio viršuje iš desinės nepajėgė tradicinio i išstumti.

XIX a. pirmojoje pusėje Didž. Lietuvos raštuose dar vis prasimuša įvairios tarmės bei patarmės. Kai kurie autoriai nejuoimėms šį klausimą pračina, o kiti jį laiko nesvarbiu, kaip pvz. ir J. Juška, kuris reikalavo visus laikytis vienos rašybos ir grynos kalbos, o tarmė kiekvienas galis rašyti sava. Vis dėlto nevienas matė, kad tokiu būdu visiems skaitytojams negalima

įtikti. Kai kurie autoriai šiai problemai nugalėti tarėsi galį pasiremti savotišku principu, tiesa, slėpinčiu kiekvienos tautos raidyno (alfabeto) pagrinde: kiekvienas rašytojas tegu rašo savo tarmę, o kiekvienas skaitytojas tai, kas parašyta, tegu perskaityti savo (Kitkevičius 1848, Daukantas 1850 ir kt.). Žinoma, šitoks tarminio klausimo bendrinėje kalboje išsprendimas (rašmenų polifonetizacija, arba daugiareikšmiškumas) praktikoje skaitotojams maža legalėjo būti paguoda. Ypač tai turėjo ap sunkinti lietuvių kalbos, jos gramatikos mokymą mokykloje.

BARANAUSKO TEORIJA

Su pastaruosiu sunkumu akis į akį susidūrė A. Baranauskas, pradėjęs 1871 m. dėstyti lietuvių kalbą Kauno kunigų seminarijoje. Jis tuoj pamatė, kaip pats sakosi, jog reikią vienos gramatikos, vienos rašybos, o ne kiekvienai tarmei nustatinėti atskiras normas bei gramatikos taisyklės. Ir Baranauskas sudarė savotišką bendrinę rašomąją kalbą, derindamas joje visas (Kauno gubernijos) tarmes.

Tarmės tsa fik vienos lietuvių kalbos atgimiam, todėl bendrinėje visiems lietuviams skiriamoje rašto kalboje negalima esą remtis viena kuria tarmė, juoba, kad kiekvienam vis savoji tarmė atrodanti geresnė ir gražesnė. Kita vertus, kiekvi-noje jų trūksta tu ar kitų lyčių bei žo-džių, kuriuos legalinės papildyti tik vi-

rečiau, pvz. tai eglei: tie arkliai; sakei: gaidziai.

VAKARIEČIŲ TARMĖS IŠIGALEJIMAS "AUSROS" LAIKAIS. NAUJADARAI

Reliatyviai viena bendrinė kalba Didžiojoje Lietuvoje susidarė su pirmojo pasaulinio turinio laikraščio, "Aušros" (1883-6) pasirodymu. Šis laikraštis, skiriamas visiems lietuviams, turėjo kiek galima visiems ir savo kalba įtikti, būti prieinamas. Nuo to laiko bendrinės kalbos pagrindu galutinai įsigali aukštaičių vakarų tarmė, prie kurios jau sustojama būsimųjų aušrininkų. Maskvos universiteto studentų, leidusių rankraštine (hektografsuota) "Aušrą" (1880-1). Vakariečių tarmės pasirinkimą nusiųrė daugiausia didesnis įtakingų vakariečių arba visai jiems artimų žmonių skaičius aušrininkų tarpe (J. Basanavičius, J. Šliupas, A. J. Vištelis; Maž. Lietuvos vakarų aukštaitis buvo ir M. Jankus). O didžiausias jiems ramstis buvo anų laikų autoritetingas kalbininko A. Schleicherio parašyta pirmoji mokslinė lietuvių kalbos gramatika (Littauische Grammatik, Prag 1856), kurioje lietuvių kalbai atvaizduoti pagrindu kaip tik ir buvo pasirinkta (Maž. Lietuvos) vakarų aukštaičių tarmė.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite Dienraštį "Naujienas"

DR. ANNA BALIUNAS

AKIU, ASU, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAICO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PProspect 8-3229
Rezid. tel.: WALbrook 5-5076
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Trečiadienį: Kitu laiku susitarus.

Tel.: PProspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadienį ir sekmadienį ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS

INKSTU IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
PR 6-1795 arba 312-695-0533
425 N. LIBERTY ST. R. 25
ELGIN, ILL.
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlack 4-5849
Rezid.: HEmlack 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., ketvirtad. nuo 1-4 ir 7-9, antr., penktadienį nuo 1-5, trečiadienį tikrai susitarus.

Ofiso telefonai: Virginia 7-0036 arba 776-4269

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Akuterija ir moterų ligos
4157 ARCHER AVENUE
OFISO VALANDOS:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro.
Seštadieniais nuo 2 iki 4 popiet.
Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1416, rez. RE 7-4847

DR. BR. GAIZIUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Seštadieniais 1-4 val. p. p. Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 62nd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val. Trečiadienį uždaryta.
Ofiso tel.: POrtsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GArdena 3-7278

GRevehill 6-1895

Dr. Aldona A. Juška

AKIU LIGŲ SPECIALISTĖ IR PRITAICO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadieniais ir seštadieniais.
2422 W. MARQUETTE ROAD

DR. A. KAVALIUNAS

VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
2300 W. 51st STREET
Ofisas: PProspect 6-1795
Rezid.: RTriango 3-0281
Priėmimo valandos: Pirmad., Antrad., Ketvirtad. ir Penktad. 2-4 val. p. p. ir 6-9 val. vak.
Kitu laiku pagal susitarimą.

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez. PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS

CHIRURGAS
2850 W. 63rd STREET
Val.: pirmad. ir ketvirtad. 1-4 popiet, antrad. ir penktad. 5-8 val. vak.
Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-6 val. po pietų. Seštad. nuo 9:00-2:00 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

Phone: NEvada 8-7048

DR. A. MONTVIDAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Room 322
4010 WEST MADISON STREET
CHICAGO 24, ILL.
Valandos: kasdien nuo 10 ryto iki 3 p. p. Vakara: pirmad. ir ketvirtad. nuo 6 iki 8 val. vakaro.
Ofiso telefonai: CLiffside 4-2896
Rez. telefonai: WALbrook 5-3099

DR. P. STRIMAITIS

Bendra praktika ir chirurgija specialia
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 So. ASHLAND
Savaitės dienomis priėmimo valandos 2-4 ir 6-8 val. vak.
Seštadieniais 2-5 val. vak.
Trečiadieniais ir sekmadieniais uždaryta. Ligonius priima tik susitarus telefonu.

Rez. tel. PR 9-7330

DR. L. SEIBUTIS

INKSTU, PUSLĖS IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
Ofisas: Naujas adresas: 2454 West 71st St. (71-os ir Campbell Avenue kampas), tel. 776-2880; 30 N. Michigan Ave., Suite 806, tel. CE 6-7764.
Valandos pagal susitarimą.

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223 arba PR 6-5577
Ofiso val.: pirmad., antrad., trečiadienį penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Seštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlack 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HE 4-2123. Jei neatilpiepia, tai tel. GI 8-6195 arba GI 8-6198

Tel. Ofiso: 847-5800; rez. PR 6-4250

DR. V. VILEIŠIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 95 STREET
(Kampas Halsted ir 95-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Seštadieniais 1-4 p. p. Trečiadienį ir sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezės, Med. Bandžiai, Speciali pagalba kojomis (Arch Support) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8, Seštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 43rd St., Chicago 29, Ill.
Telefonai: PProspect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

DR. G. SERNER

LIETUVIŠKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patirtis
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius Kreivas, Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 95th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8, Treči. uždaryta. Penkt. ir šešt. 10-2 val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

Dr. Ant. Rudokas, Opt.

4455 So. CALIFORNIA, YArds 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus. KABINETAS UŽDARYTAS IKI KOVO MEN.

GRADINSKAS

TIK 11 SVARŲ
nešiojama TV. Kaina — mažiau, kaip 100 dol.
Radijai • Fonografai • Hi-Fi Stereo
J. G. Television Co., 2512 W. 47th St., Frontier 6-1998
SEKMAD. UŽDARYTA

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. LITUANICA AVENUE
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA, 1490 kil. AM.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. — Seštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEmlack 4-2413
7159 SO. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO 29, ILL.

Naujienu administracija turi daug gražių ir nebrangių knygų, kurias galima tik už kelis dolerius įsigyti. Knyga yra geriausias žmogaus draugas, tad ir tu įsigyk bent keletą tokių draugų.

Socialinė apsauga

Į klausimus atsako Max M. Laff, Social Security Administration, 111 N. Wabash Ave.

KLAUSIMAS: Aš ir mano žmona dirbome apdrausti Social Security sistemoje. Kai mudu išeisime į pensiją, ar ji gaus išmokėjimus (benefitus), kuriuos bus pelniusi savo įmokėtai kreditais per savo darbo laiką ir taip pat išmokėjimus kaip mano žmona, remiantis mano tarnyba?

ATSAKYMAS: Jei asmuo turi teisę į senatvės arba nedarbingumo apdraudimo beneficijus (išmokėjimus) ir kitus, aukštesnius, išmokėjimus, tuomet jis gaus senatvės arba nedarbingumo apdraudimo išmokėjimus plus (pridedant) skirtumą tarp šių išmokėjimų ir aukštesnių išmokėjimų. Jei aukštesnysis išmokėjimas iš viso ar iš dalies nėra dar galimas išmokėti per vieną kitą mėnesį, tai per tą laiką gali būti išmokami senatvės ar nedarbingumo beneficijai.

Pavyzdžiui, Marija turi teise gauti savo senatvės apdraudimo išmokėjimus po \$40 mėnesiui ir žmonos apdraudimo išmokėjimus po \$52. Bendrai ji gaus išmokėjimų po \$52, tai yra savo senatvės apdraudimo beneficijus po \$40 ir žmonos apdraudimo išmokėjimus po \$12. Jei žmonos apdraudimo išmokėjimai keletą mėnesių dar nėra mokėti, kadangi jos vyras tebedirba, per tą laiką ji gaus savo senatvės apdraudimo išmokėjimus po \$40.

KLAUSIMAS: Ar socialinio draudimo įstaigos turi išleisti knygelę su bendra informacija į senatvės pensiją išeinantiems žmonėms?

ATSAKYMAS: Taip. Knyguteje iš 30 puslapių, vad. "Now That You Are Retiring", rasite visą bendrą informaciją, naudingą žinoti besirušiant į senatvės pensiją. Tą knygtę galima gauti nemokamai visose socialinio draudimo įstaigose.

Paaškinimas: Mėnesiniai apdraudimo čekiai arba išmokėjimai angliškai yra vadinaimi beneficijais, kas lietuviškai reiškia nauda, pašalpa, malonė, beneficijus.

Marquette Park

Pavyzdinai gospadoriškas lietuvis

Dan Lukas, 7339 So. Talman ave., gerai gyvena. Jis ten turi gražų modernišką keturkampį namuką, tiek ilgio, tiek pločio ir tiek aukščio. Iš lauko bei vidaus puikiai atrodą, visi kambariai ir viršų miegamieji labai dideli, šviesūs. Dan Lukas yra geras gospadorius: jis man aprodė visą namą ir papasakojo, kokius pagerinimus jau padarė ir ką dar reikės šį pavasarį padaryti. Iš kiemo pusės daug spygliuotų medelių, kurie vasarą ir žiemą išdidžiai žaliuoja. Taipgi čia prie namo pristatytas didelis kambarys. Iš visų trijų pusių vieton sienų tik langai, panašūs į palapinę. Dan Luką buvo ištikusi nelaimė. Jam einant skersai gatvę staiga iš šalgotvės sukdamas automobilis jį partrenkė, kiek pavilko ir skaudžiai užgavo. Dan Lukas savo laiką daug yra pasidarbavęs draugijoje ir klubuose, kuriose jis priklauso. Pasizadėjo ir toliau pasidarbuoti, jeigu tik sveikata leisianti. Už jo nuoširdų draugiškumą linkiu jam geriausios laimės.

A. Jusas.

Stankus ir Kazaitį aplankius

Atsilankius pas Antaną ir Kaste Stankus, pasitiko mane buvusi ligonė. Nustebau pamąčius, kad taip gražiai atrodė. Nes ponis Stankienė tu-

CHICAGO SAVING'S BENDROVEJE yra daug įdomių dalykų vyresniems pamatyti ir vaikams parodyti. Paveiksle matome vieną taupytelį, atsivedusį savo dukreles ir rodančią joms trofėjus, statulėles ir taupymo dėžutes. Kviečiame tėvus atsivesti savo vaikučius ir parodyti jiems mūsų taupymo įstaigos įvairenybes.

rėjo vienos akies operaciją ir apie 9 dienas išgulėjo Šv. Kryžiaus ligoninėje. Bet dabar jos matymas labai pagerėjęs, gali lengvai skaityti ir rašyti ir, sako, akys labai gerai mato iš tolo, ko pirmiau negalėjo.

Deja, reumato liga ją beveik visą gyvenimą vargina. Sako, lovoj neguliu, bet skausmus didelius kenčiu. Tai esanti nepagydoma liga. Buvau, sako, pas visus gydytojus, bet tikros pagalbos nėra. Antanas Stankus tai nerimsta be darbo. Visą laiką kaip dirbo pas sūnų, tai mudvi vaishinoms be šeimininko. Aciu už vaishes!

Dabar kitas ligonis — tai mūsų kaimynas Antanas Kazaitis, gyv. 6947 So. Washenaw ave. Turėjo sunkią vidurių operaciją, išbuvo Veteranių ligoninėje apie 2 mėnesius, dabar yra namuose savo geros žmonelės priežiūroje. Ligonis tebėra gana silpnas ir reikalingas didelės globos, kaip dieną, taip naktį.

Sveikas būdamas p. Kazaitis buvo gero ramaus būdo, su visais gražiai sugyvendavo. Linkėjimai ligoniui greit ir gerai pasveikti.

Marcelė Tiškevičienė.

NAMŲ SAVININKŲ PASITARIMAS

Pirmadienį, vasario 10 d. rytą, 105 W. Madison patalpose įvyko Chicago Namų Savininkų Organizacijos atstovų pasitarimas. Svarbiausią kalbą pasakė Real Estate Board pirmininkas. Jis nurodė, kad visiems namų savininkams reikia kovoti prieš Chicagoje prastą "open occupancy" nuostatą. Atsakomingi atstovai pranešė apie pastangas įtraukti "open occupancy" klausimą į balsuotojų lapą. Šiam tikslui reikia išstis milijono parašų. Žmonės, kurie šį reikalą veda, sako, kad bus galima toks parašų skaičius surinkti.

Pasitariman atvyko diddoka lietuvių skaičius. Jame dalyvavo Stella Kaulakienė, Rožė Didžgulvienė, Jonas Didžgulvis, Teodoras Kučinskas,

A + A

ANNA SAKALAUSKAS

Gimusi Baltrūnaitė

Gyv. 5918 So. Sacramento Ave., ilgai gyvenė Northsideje. Mirė 1964 m. vasario 10 d., 10:45 val. vakaro, sulaukusi pusės amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Rokiškio apskr., Skapiškio valsč., Totorių kaime. Amerikoje išgyveno 48 metus. Paliko auliūdę dukte Aldona, žentas Frank Wilke; sesuo Mary Saltenis ir jos dvi dukterys: Bernice ir jos vyras Bazar; ir Mildred, jos vyras Walter Bell ir jų sūnys; brolis Joseph Baltrūnas ir daug kitų giminių, draugų bei pažįstamų. Priklausė Brighton Parko Moterų klubui, Zarasiškių klubui ir Chicago Lietuvių Piliiečių klubui. Kūnas pašarvotas Mazeika - Evans koplyčioje, 6845 So. Western Avenue. Penktadienį, vasario 14 dieną 1:30 val. po pietų bus lydima iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines. Visi a. a. Anna Sakalauskašs giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvsė ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: Duktė, sesuo ir kiti giminės. Laidotuvių Direktorai Mažeika - Evans. Tel. RE 7-8600.

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

— Pranešimas Teisėybė Mylėtojų Draugijos nariams: Draugija yra likviduojama, tai jeigu persikėlė į kitą vietą gyventi, būtinai praneškite savo adresą raštininkui A. Kaulakiui, 3247 So. Emerald Ave., Chicago 16, Illinois. A. Kaulakis, rašt.

— Lithuanian National Democratic Club susirinkimas įvyks trečiadienį, vasario 12 d., Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Susirinkimo pradžia 8 val. vak. Visi nariai malonėkite dalyvauti. Bus pranešimas apie parengimą ir bus savrstomi kiti dalykai. Valdyba

AUKOKITE
NAUJIENŲ
MAŠINŲ FONDUI

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandose gražiausios gėlės ir vainikai, antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

LOVEIKIS Telegrama |
Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINČIA
GELĖS VISOMIS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st STREET
Telefonai: GRevehill 6-2345-6

1410 So. 50th AVE., CICERO
Telefonai: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

Aikštė automobiliams statyti

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

John F. Eudeikis

Laidotuvių Direktorius

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 — 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonai: LAfayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTI
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: Commodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS

1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

GEORGE F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

MOVING
APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS IS TOLI IR ARTI
Nauji dideli ir kiti - Naujaisi kraustymo frankai
Ilgu metų patirtimas - Pigus ir saulinius palarnavimus
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. WALbrook 5-9209

"Mes lietuvininkai, barščius ir šiupinį skanų su lašiniiais gardžiais išvirtus girdami valgom". Kristijonas Donelaitis

Jau eilė metų kaip Mažosios Lietuvos Lietuvių Draugija rengia tradicinį, pradėtą Lietuvos Nepriklausomybės laikais Klaidėje, šiupinį.

Šiais metais vasario 8 d. Lietuvių Auditorijos patalpose minėtos Draugijos pastangomis buvo surengtas šiupinys.

Didžiojoje salėje stalai gražiai staltiesėmis padengti. Ant stalų garavo vos tik su žirniais, lašiniukais, kiaušiu uodegomis ir kitokiais skanėsiomis išvirtas šiupinys.

Tradicinį šiupinį atidarė ir svečius sveikino šios draugijos pirmininkas Martynas Bundelis. Programą pravėdė Aldona Buntinaitė. "Aidos" choro dvigubas oktetas padainavo šias liaudies daineles: Kurteliai sulojo, harm. B. Jonušo; Liulia, liulia — Vait. Banaičio; Pajūriais, pamariais. Šią dainelę sudainavus publika neat-

laidžiu plojimu ir rėkavimu "bis" privertė choristus dar kartą pakartoti. Dirigavo J. Lampšaitis, akompanavo Raminta Lampšaitytė.

Smuiko solo pagrojo, oi gražiai, gražiai pagrojo Renatė Anysaitė; Menuette-Dusse ir La Seranada-Brogai, pianu palydėjo Viktorija Kikutytė, kuri su tėveliais į šiupinį atvyko net iš Collinsvilles miesto.

Viktorija Kikutytė pianu paskambino; Invocation-Concone. Šioms dviem mergaitėms publika taip pat nepasigailėjo gausių katučių.

Mergaitės ir berniukai tautiniais rūbais apsirengę puikiai pasoko šiuos tautinius šokius: Šusta, Suktinį ir Audėjelę. Šokiams vadovavo Ilzė Peteraitienė, akordeonu pagrojo Loretta Jablonskytė.

Užbaigai vyko dialogas tarp Kretingiškio ir Tilžiškio (Jonas Juzaitis ir Valteris Kiaupa). Nesupratau, kuris iš jų kretingiškis ar tilžiškis, apsiėmė bernauti pas ūkininkę-būrę, berods Frau Svars. Gerai jam sekėsi, bet Frau Svars įsigijo net septynias kates. O tas velniukas katinėlis vardu Marčius įsoko į jo lovą ir priteršė. Bernui buvo perdaug. Pasigavo katinėlis, jo paties nosimi išbadė teršalus ir išmetė laukan.

Frau Svars baisiai įpyko. Sakė, kad jos katinėlis priklauso Tierschutzgesellschaft'ui (Gyvulių apsaugos įstatymui). Jis esą šiuo įstatymu apsaugotas ir tokio bernio jį nelaikysianti. Ką bernas vargšelis darys. Pasiėmė savo pundečius, užsikabino ant lazdos, žiemingą ausinę kepurę užsimaukšlinęs, ilgus metus dėvėtą visai apšūrusį palatą užsi-vilkęs vyko po Klaipėdos kraštą kitam būriui parsisamdyti. Atvyko į Priekulės stotį. (Scenoje ant sienos didelėmis raidėmis užrašas "Bahnhof Priekulė"). Mat priekuliškiai visi lietuvininkai, tai stotį tikrai vokiškai nemokėjo parašyti).

Susirietęs ant suolo norėjo užmigti, bet čia jį užpuolė su įvairiais klausimais Tilžiškis ir čia prasidėjo jūdvių dialogas. Jonas Juzaitis — bernas kalbėdamas žemaitiškai tarme su geroka vokiečių kalbos priemonėmis, kaip ir dera geram klaipėdiečiui būro bernui, juokino publiką iki valiai. Gailla, kad kitame salės gale sėdėję negalėjo pilnai girdėti jų pašnekėsio.

Būti gal ir ilgai kalbėje, bet labai jau puošnia forma pasipuošęs stoties viršininkas išprašė laukan.

Mrs. Marguerite Oswald buvo pakviesta į Earl Warren komisiją išdėstyti savo nuomonę, kodėl ji mano, kad jos sūnus Lee Harvey Oswald nebuvo tuo žmogum, kuris nušovė prezidentą Kennedy.

Šiupinys tikrai labai skanus buvo, bet šale sėdėjęs J. Pr. į ausį pasakė: "Žinai, šiupinys tikrai skaniai išvirtas, bet Klaidėje buvo dar skanesnis".

Pagal programą šiupinį virė: Mažosios Lietuvos Lietuvių Draugijos Moterų Sekcijos moterys. Publika buvo pilna salė. Publikos tarpe sėdint už stalų matėsi bent keturi kunigai — evangelikų kunigai Ansa Trakis, Jonas Pauperas, reformatų kunigas Stasys Neimanas ir katalikų kunigas Juozas Prunskis. Šiaip publikos tarpe matėsi iš visų Lietuvos kampelių žmonių. Buvo atvykęs net ir iš Kanados istoriko Martyno Anyso sūnus. Iki vidurnakčio jaunimas ir ne visai senimas susirinkę iš visų Lietuvos kampelių prie triukšmingos Ramonio muzikos linksmosios ir šoko, o senesnieji dailinosi visokiais šiupinio įspūdižiais.

Lauksime sekančių metų šiupinio ir vėl mielai lankysime. Nes visi buvę įsitikino, kad mažlietuvių šiupinys puikiai praėjo. Stasys Juškėnas

SLA 36 KUOPOJE Daug pinigų, mažai noro judėti.

Šita sena 36 SLA kuopa Bridgeporte kadaise turėjo daugiau 600 narių. Dabar ji turi apie 150, įskaitant ir 4 vaikus. Perna mirė 4 nariai ir 2 atsikėlė iš kitur. Naujų narių neįstojo. Kuopa tvarko: pirm. J. Balčiūnas, Stella Kaulakis, M. Vaidyla, A. Kaulakis, Bračiulis ir kiti. Kadaise vienas Bračiulis į šią kuopą įrašė daugiau 400 narių per savo čia darbo laiką. Pakeliant duokles daug narių visiškiškai atsiskakė apdraudęs, kiti atsiskyrė skilimo metu, treti kasmet miršta. Reikia daugiau jaunimo įtraukti į judėjimą. Pradėti nuo mažų vaikų. Vajaus metu čia niekas nesidaravo, kad narių skaičių padidinus, bet esantieji nariai gerai moka savo mokesčius. Jie daugumoje yra senesnio amžiaus žmonės.

Vasario 5 d. Lietuvių Auditorijoje buvo SLA 36 kuopos susirinkimas. Valdyba sėdėjo prie stalų ir rinko mokesčius. Atsilankė nemažas skaičius narių, bet susirinkime dalyvauti nenorėjo. Kiekvienas stengėsi atsikaupti ir apiešti susirinkimą, galvodami, išsirknome valdybą, tegul ji ir dirba. Tiesa, ji surinko tą dieną \$583.22 vietoje ir namuose pas A. Kaulakį jau buvo sumokėta \$655.87. Tokiu būdu sausio mėnesio kuopos mokesčiai sudaro \$1239.09. Žodžiu, viskas būtų tvarkoje, tik valdyba tą dieną negalėjo

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia TURRET LATHE H A N D Five years experience. Must make own setup. All benefits and profit sharing. Steady year round work. Good pay. Excellent working conditions. APPLY IN PERSON 7431 EAST END AVE.

BUILDERS AND CONTRACTORS Namy Statyba ir Remontas DAŽYMAS IR DEKORAVIMAS iš lauko ir vidaus, sienų popieriavimas, sienų dekoravimas paveikslais (muralis ir interior decorating). Skambinti A. VAITEKŪNAS Tel. 839-5299

A. ABALL ROOFING Kurta prieš 50 metų. STOGŲ DENGIMAS IR RINOS MES TAIŠOM, DAŽOM RINAS, nu-tekamuosius vamzdžius ir ištepam smala vidų ilgesimais naudojimai; naujos rinos įtaisomos iš nerūdijančio metalo, kurio nereikia dažyti. Plokščių ir iškeltų stogų taisymas, perdažymas, smalinimas ar naujai uždengimas. Kamalinis ar "smoke-stack" pertaisomi ir užtaisomi — "tuckpointed". Mes atliekam lauko dažymą, mūrų užtaisymą — "tuck-pointing" ir cemento darbus. PILNAI APSIDRAUDE. Darbas garantuotas. Nemokamas įkainavimas. Atidarysi visą laiką. Skambinti LA 1-6047 arba RO 2-8778 Dirbame žiemos metu.

HEATING CONTRACTORS Įstatome šiltu oru pučiamus pečius, vandens boilerius ir oro vėsinčius. Vieninteliai iš lietuvių turime miesto leidimą dirbti naujuose namuose. CICERO HEATING AND SHEET METAL CO. 2431 So. Kedzie Ave., Chicago 23, Ill. Ofiso tel. 277-1442 JUOZAS ZEMAITYS OL 6-0412 ir VICTOR SKADE ST 8-9272

HEATING CONTRACTOR Įrengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Įrengiu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apkaiciavimai nemokami. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose. Domas Žukauskas HEATING & SHEET METAL 4444 So. Western Ave., Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-3447

Statome naujus ir taisome senus namus. F. PETRAUSKAS CONSTRUCTION CO. 2523 West 69th St. Tel. PR 8-3792

CTA traukiniai į Skokie: Šiandien, trečiadienį, 10 val. ryto CTA paleidžia pirmąjį 2 vagonų traukinėlį iš Chicago iki Skokie per 5 mylių tarpą apleistosios North Shore geležinkelio linijos bėgiais. Nuo balandžio vidurio norima įvesti nuolatinį susisiekimą tarp Howard ir Dempster gt.

Gali būti areštuota pusė milijono žmonių Iki pračio antradienio dar pusė milijono automobilių savininkų nebuvo įsigiję 1964 metų Illinoisaus leidimų lentelelių ir jau nuo ateinančio sekmdienio 12:01 val. ryto policija pradeda neturincius areštuoti. Iki antradienio 2-

Leidimų lenteles galima pirkti šeštadienį 5301 Lexington st., 5401 Elston Ave. ir 9901 South Parkway. Stikerius galima gauti miesto klerko ofise taip pat ateinantį šeštadienį.

Paiškomas EDVARDAS KIELA, kilęs iš Alanėjų kaimo, Vadoklių paštas. Labai svarbiu reikalu. Žinantieji apie jį arba jį patį prašau rašyti žemiau parduotu adresu: Naujienos, Box 4910, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

JUOZAS BACEVICIUS pildo įvairias INCOME TAX'Ų blankas, nereikalinga laukti, palikite žinias, blankos prisiunčiamos. Įstaiga veikia kasdien 9-9 val. vak. BELL REALTY, 6455 S. Kedzie — PR 8-2233.

REAL ESTATE REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui Paskolos, perkant namus, daromos ligiems terminams ir žemais nuomimais mėnesiniais išimokėjimais. Dėl visų informacijų, kreipkitės į MUTUAL FEDERAL SAVINGS JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas 2202 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

SAVININKAS NUPIRKO kitą namą — parduoda savo 5 kambarių rezidenciją, 14 metų senumo žymiai nupigintai. Arti 71 ir Albany, garažas. \$18,500 arba pasiūlymas. 6 KAMB. MŪRINIS, 8½ metų senumo, 45 p. sklypas, gazo šild., arti Bogen High Sch., \$18,900. \$2000 IMOKĖJUS, galima nupirkti 2 butų medinį namą, 5 kambariai — 3 miegamieji ir 4 kambariai — 2 miegamieji viršuj. Atskiras gazo šildymas. Arti 60 ir Kedzie. Tik \$15,700. SUTAUPYKITE \$4,000 pirkdami šį 4 butų mūrinį, 50 p. sklypas, modernios vonios, naują gazo šild. sist., mūrinis garažas, Marquette Parko rajone, \$46,500. 2 BUTŲ MODERNUS po 5½ kamb., 4 metų senumo, atskiras šild. sist., 2 kamb. rūsy, garažas, platus sklypas, vakarūs nuo Marquette Parko, \$41,750. BUTŲ NUOMAVIMAI INCOME TAX DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ BELL—REALTY J. BACEVICIUS 6455 So. Kedzie Ave — P R o s p e c t 8-2233

APLEISTAS MEDINIS, 3 butai, atskiri šild., mažai imokėti, gera vieta, \$9,300. DOMUS BIZNIS, 15 metų mūras, erdvios patalpos, 4 kamb. butas, \$3,000 nuomos, 63 ir Pulaski. \$26,500. LUXUS 2 BUTŲ MŪRAS, naujas gazo šild., karpetai, garažas, \$32,900. LAISVA 6 KAMB. REZIDENCJA, platus lotas, prieš parką, garažas, \$21,900. ARTI NABISCO 6 kamb. mūras, iškelti vamzdžiai, garažas, \$19,800. VERTINGAS 4 KAMB. mūras, "air condition", platus lotas, šalia garažas, \$18,900. GAGE PARKE gelsvas mūras, 50 pėdų lotas, apie \$2,500 nuomos ir puošnus 5 kamb. butas, \$30,500.

K. VALDIS REAL ESTATE RE 7-7200 — 2458 W. 69th St. — RE 7-8534

1. KEPYKLA (bakery) su visais įrengimais, 2 namai ir tuščias sklypas, \$9,000 dol. 3. TAVERNA, LIKERIŲ KRAUTUVĖ ir 2 aukštų mūrinis. 28,500 dol. bruto pajamų į mėnesį. Kaina nužeminta iki 29,000 dol. 4. 3 AUKŠTŲ MŪRINIS. 20 BUTŲ ir grožio salonas. 28,590 dol. pajamų į metus. Savininkas išėina į pensiją. Puikus investavimas. 5. 5 BUTŲ MEDINIS. 240 dol. pajamų į mėnesį. Mokesčiai tik 115 dol. Pilna kaina 28,500 dol. 6. 3 BUTŲ MŪRINIS. 4-5-2½, 2 mašinių garažas. Svarūs tvarkingai butai. 24,500 dol. 7. 5 BUTŲ MŪRINIS ir tuščias sklypas. Gazo šilima. Svarus, tvarkingas, gerai prižiūrėtas namas. 42,500 dol. 9. 2 BUTŲ MŪRINIS. 6 ir 7 kamb. 2 karšto vandens boileriai. Pensininkas parduoda tik už 25,500 dol. 10. 2 BUTŲ MŪRINIS. Abu butai pilnai modernizuoti. 28,500 dol. 11. 6 KAMB. MEDINIS. Labai SVARUS ir TVARKINGAS. Mokesčiai tik 96 dol. Atidūda už 16,500 dol. 12. 5 KAMB. MŪRINIS. ROSY įrengtas SVĖČIŲ KAMBARYS. 19,500 doleriu. 13. 2 METU MŪRINIS (bi-level) vieno šeimos LIUKSUSINIS NAMAS. Statytas pagal užsakymą. Tikrai vertas 23,500 dol. 14. 2 BUTŲ MŪRINIS. 2 auto. garažas. Pilnas rūsys. Gazo šilima. Tik 23,000 dol. 15. 3 BUTŲ MEDINIS. 6-6-5. Arti Sv. Antano mokyklės. 25,000 dol.

ŠATAS REALTY 4936 WEST 15th STREET CICERO 50, ILLINOIS Office: OL 6-2233 Residence OL 2-8907

DIDŽIAUSIAS IR GERIAUSIAS NAMŲ IR BIZNIŲ PASIRINKIMAS APDRAUDA NOTARIJATAS LEONAS REAL ESTATE 2735 West 71st Street WALbrook 5-6015

MŪRINIS 2 butų po 5 kamb., gazo pečiais šild., 23 ir Christiana, mažas imokėjimas, geros pajamos. MŪRINIS 3 butai, 2 po 7 ir 4 kamb., šiluma, garažas, 1 butas tuoj galioje. SIMAITIS REALTY, INSURANCE 2737 W. 43rd STREET Tel. CL 4-2390

HELP WANTED — FEMALE Reikia Darbininkų NURSES REGISTERED IMMEDIATE OPENINGS AT RIDGEWAY HOSPITAL Good opportunity for registered nurses in new, developing psychiatric hospital with rising salary schedule. Evening and night differentials. 40 hour week, 3 weeks vacation. Hospitalization. Call MR. HENRY KNIGHT DIRECTOR OF NURSING RIDGEWAY HOSPITAL Tel.: 722-3113

PERKAME, parduodame, mainome įvairius dydžio namus visur. Parūpiname paskolą, visokeriopa apdraudą, veikia notariatas. NORVILA REAL ESTATE AND BUILDERS 2658 West 59th Street Prospect 8-5454

PAJAMŲ NUOSAVYBE. — mūrinis, 2 butai ir krautuvės patalpa, central. šildymas, extra sklypas, 2 garažai. \$16,000, imokėti \$2,000. A. NORKUS REAL ESTATE INCOME TAX SERVICE 2405 West 51st St. WA 5-5030

ŠIMKUS REALTY — NOTARY PUBLIC Vertimai, leidimai, nuomos, paskolos ir įvairūs pataravimai. 4259 S. MAPLEWOOD AVE. UŽPILDAU INCOME TAX CL 4-7450 arba YA 7-2046

PARDUODAMAS DEL LIGOS 4 butu namas, 612 West 47 St. Keturi kambariai kiekviename bute, vonia, atskiras šildymas, elektra, šiltas vanduo. Dvieju automobilių garažas. Kaina tik \$15,500. Savininkas. KE 6-4975.

TAVERN & LIQUOR STORE, 2 story brick, corner building. 5 rooms flat. 2nd floor, Marquette Park. 2433 W. 71st St. — GR 6-5594

MISCELLANEOUS Įvairūs Dalykai PARDUODAMAS beveik naujas itališkas akordeonas, 120 bosų. Kaina \$125. Teirautis tel. HE 4-2012.

REMKITE TUOS BIZNERIUS KURIE GARSINASI "NAUJIEHOSE"

"NAUJIEHOSE" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR PŪCHULIS

PILDAU TAKSUS, VEDU BIZNIO KNYGAS K A Z Y S B U K A U S K A S 4917 W. 14 St., Cicero, Ill. OL 6-1123 Vakaraais nuo 6 iki 9, šeštad. nuo 10 iki 6. Trečiadi. ir sekmadi. pagal susitarimą.

LEO'S SINCLAIR SERVICE Leonas Franckus, Sav. Stabdžiai, sankabos, transmisijos — (Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. 5759 So. WESTERN AVE. Tel. PR 8-9533

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago 32, Ill. Tel. YA 7-5980

Siuntinių išsiuntimas ir pigus siuntiniams medžiagų pasirinkimas, pavyzdžiui, 6-mes vyr. kostiumams medžiaga tik \$33, o su išsiuntimu \$68.50. Čia viską rasite, kas tik siuntiniams reikalinga. Galite ir prie atneštų siuntinių dasipirkti įvairių prekių žemesnėmis kainomis, kaip kur kitur. Taip pat galite pasiųsti įvairių medžiagų ir kitų prekių, med. instrumentų, maisto produktų iš Anglijos, iš Danijos. EXPRESS GIFT PARCEL CO., ir Liusės suknelių krautuvė, 3305 So. Halsted St., Chicago 8, Ill., LA 3-2021. Atdara pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9:00 ryto iki 9:00 vak. Kitomis dienomis 9:00 — 6:00. Liusė Kavaliauskienė. (Sk)

4½% on Investment Bonus current dividend 4½% DIVIDENDA MOKAM UŽ VISAS TAUPIAMO SĄSKAITAS 4 metų Investment bonus saskaitom mokam 4½% dividendą kas pusmetį ir ekstra ½% per metus išmokam pabaigoj 4 metų. BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION 4071 ARCHER AVENUE CHICAGO 32, ILLINOIS Valandos: pirmad., antrad., penktad. ir šeštad. 9:00 r. — 4:30 po pietų; trečiadieniai uždaryta; ketvirtad. 9:00 r. — 8:00 val. vak.

SIUNTINIUS Į LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS SIUNČIA Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U.S. Departmente of Justice ir paskelbta U. S. Departmente of Commerce COSMOS PARCEL EXPRESS CORP. MARQUETTE GIFT PARCEL SERVICE 3212 So. Halsted St. Chicago 8, Ill. Tel. CA 5-1864 ir WA 5-2737 2608 W. 69 St., Chicago 29, Ill. Tel. WA 5-2737 Didelis pasirinkimas medžiagų ir visų kitų siuntiniams tinkamų prekių žemesnėmis negu kitur kainomis. Prieš sudarydami siuntinius patikrinkite mūsų kainas. Įstaigos vedėjai EDV. ŽUKAUSKAS ir VYT. ŽUKAUSKAS. Abiejuose skyriuose galima užsakyti labai prieinamomis kainomis maisto siuntinius iš Danijos, taip pat akordeonus, stuvamas ir rašomas mašinas iš Europos ir įvairius prekes, net šaldytuvus ir automobilius iš Sov. Sąjungos sandėliu.

SU SIUNTINIAIS REIKIA PASKUBĖTI, jeigu norite, kad Velykoms gautų. Kas neturi savo siuntinio paruošęs, ras pas mus visokių prekių didelį pasirinkimą; be to siunčiame ir įvairius maisto siuntinius. Galite pasiųsti net automobilį, pianiną, suvama mašina ar rašoma mašina, akordeoną ir visą eilę kitokių prekių. Visais siuntinių siuntimo reikalais kreipkitės į lietuvių kompaniją WORLD PARCEL SERVICE CO. 2715 WEST 71st STREET CHICAGO, ILL. 60629 TEL. 471-1424

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ Lenkiškas šuo atskrido Nauja spaudos sensacija Chicagoje: viena neseniai iš Lenkijos imigravusi Henry ir Eva Wojda šeima užmiršo ar nepajėgė drauge atsigabenti savo šunį Trampą, ir jų 8 metų duktė Eva be šuns tiek jautėsi nelaiminga, kad motina pasiskolino \$131.20 apmokėti šuns kelionei lėktuvu, o sujudintos Chicago Tribune skaitytojos atsuntė dar \$105. Visa Wojdų šeima su reporteriais ir kaimynais pirmadienį susirinkę O'Hare aerodrome sulaukė atskridusio šuns, kurį Eva (duktė) pasiūtikė su ašaromis, o reporteriai su jausmingais reportažais.

Russian divisions tied down in Eastern Europe In Eastern Europe, eighty million brave men and women still resist Communist brainwashing. Radio Free Europe's daily broadcasts keep alive their faith in the Free World, combat Communist lies with the plain truth. R. F. E. needs your help to continue. Send your contributions to Radio Free Europe Fund P. O. Box 1945, Mt. Vernon, N. Y. Published as a public service in cooperation with The Advertising Council